

GŁOS NARODU

Nr. 144. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11			Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
	KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.			
W T O R E K 29 M A J A 1934.	Przedpłata wynosi:		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	Miesięcznie	W Krakowie z odnośnieniem bez odnośnienia 5 — zł. 4*50 zł.	5. — zł.	8. — zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-98.				Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Po przemówieniu ministra Barthou.

Podobno — tak przynajmniej informuje paryski korespondent jednego z pism warszawskich — opinia francuskich kół politycznych o przemówieniu ministra Barthou jest podzielona. Inaczej na nie patrzą koła lewicowe, inaczej prawicowe, a jeszcze inaczej centrum. Gdy pierwsze, oczywiście z różnych motywów, wysuwają w stosunku do przemówienia te czy inne zastrzeżenia, z bezwzględna aprobatą spotkało się ono w kołach centrowych. Dyskusja toczy się głównie obok jednego zagadnienia, czy polityka ministra Barthou jest dalszym ciągiem polityki Paul Boncoura, czy nie. Prasa prawicowa twierdzi, że chociaż Barthou mówił o ciągłości francuskiej polityki zagranicznej, to jednak, trzeba się zgodzić z tem, że wprowadził on innego ducha do tej polityki. Tego samego zdania jest do pewnego stopnia prasa lewicowa i za to właśnie atakuje ministra, zarzucając mu, że, zerwawszy z polityką swych poprzedników, stworzył dla Francji koniunkturę niepomyślną i podniecił w Europie tendencje zbrojeniowe.

Wszystkie te zastrzeżenia podyktowane są względami polityki wewnętrznej i wynikają ze stanowiska politycznych grupowań francuskich wobec ostatnich wydarzeń w tej polityce, które doprowadziły do upadku rządów radykalnych i do utworzenia rządu jedności narodowej — gabinetu Doumergue'a. Dla opinii zagranicznej, a więc i dla polskiej, zastrzeżenia te, aczkolwiek bardzo interesujące, nie mogą mieć jednak decydującego znaczenia przy ocenie przemówienia ministra Barthou.

Opinia zagraniczna musi je oceniać pod innym kątem widzenia. Dla niej sens i znaczenie mowy ministra Barthou leży na innej płaszczyźnie. Winna z niej wybrać i uwytklić te momenty, które dotyczą zagadnień międzynarodowych, interesujących tak Francję, jak i inne państwa. Postaramy się to uczynić.

W przemówieniu francuskiego ministra spraw zagranicznych uderza przede wszystkim ton niezwykle stanowczości wobec Niemiec. Ten ten, rzadko używany przez kierowników polityki zagranicznej Francji, wywołał głębokie wrażenie poza jej granicami. Z przemówienia ministra Barthou wynika, że Francja zrywa z dotychczasową polityką, polegającą na ciągłych ustępstwach w stosunku do Niemiec. Min. Barthou nie wymieniał poszczególnych etapów tej polityki, ale nie trudno sobie je uświadomić. Przyznanie Niemcom równości praw, równości zbrojeń, gotowości redukcji francuskich zbrojeń przy zadowoleniu się bylejaką kontrolą i bylejakimi sankcjami gospodarczymi — oto najważniejsze etapy tej polityki.

Wzamięn jej widzimy inną, zainicjowaną przez rząd Doumergue'a i ministra spraw zagranicznych, p. Barthou. Oto najważniejsze jej punkta: przedewszystkiem kategoryczna odmowa legalizacji zbrojeń niemieckich; odrzucenie planu Mac Donalda; zastrzeżenie swobody działania dla państw, stojących na straży status quo w Europie; wzmocnienie dawnych aljansów i poszukiwanie nowych; wreszcie odmowa podporządkowania plebiscytu w Zagłębiu Sary dobrej woli Hitlera i kategoryczne żądanie zaga-

rantowania legalności i wolności głosowania. Różnica zatem między wczoraj a dziś jest zasadnicza i poważna. Świadczy ona zupełnie wyraźnie, że nadszedł już okres ustępstw jednostronnych, natomiast zainicjowana została era współpracy międzynarodowej na gruncie poszanowania traktatów i paktu Ligi Narodów.

Przemówienie ministra Barthou dało publiczny wyraz tej zmianie w sposób jasny i kategoryczny; i już to jedno, gdyby nie było w niem innych znamienych momentów, podkreśla jego wybitne znaczenie polityczne. Poza to uderza w niem jeszcze silny akcent prorosyjski, co znowu stwierdza, że Francja, pomimo podnoszenia tu i ówdzie zastrzeżenia, dąży do najściślejszej współpracy z rządem z Rosją sowiecką. Gdyby można wierzyć doniesieniom berlińskim, warunki tej współpracy są już szczegółowo omówione. Rezultatem prowadzonych intensywnie rokowań będzie wejście Rosji do Ligi Narodów i sojusz obronny francusko-rosyjski.

Ze stanowiska specjalnie polskiego musi nas interesować ta część przemówienia ministra Barthou, która dotyczyła Polski. Z przyjemnością czytamy, że wizyta ministra w Warszawie przyczyniła się do wzmocnienia sojuszu polsko-francuskiego, a z wyjątkowym zainteresowaniem rozważamy ten ustęp, w którym francuski minister spraw zagranicznych wspominał o swych rozmowach w sprawie stosunku Polski do Rosji i o swej roli w przedłużeniu na 10 lat paktu o nieagresji między Polską a Sowietami. Był to dotąd szczegół niezany, a na wet nieoczekiwany, nie więc dziwnego, że wzbudził w naszej opinii tak wielkie zaciekawienie.

O przemówieniu min. Barthou można powiedzieć, że było ono niejako wstępem do wydarzeń politycznych, których należy oczekiwać w tym tygodniu w Genewie. Ponieważ wstęp utrzymany był na wysokim poziomie, można się spodziewać, że i oczekiwane wydarzenia będą dużej wagi i przyczynią się do wyjaśnienia przynajmniej najaktualniejszych zagadnień z zakresu polityki międzynarodowej.

Złoto ponownie znika z rynku.

Warszawa, 28. 5. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym zaznaczyła się na rynku pieniężnym zmniejszona podaż monet złotych. Jak wiadomo, w ubiegłym tygodniu podaż monet złotych była znaczna, co spowodowało spadek cen złota. Bank Polski przy kupnie złotych monet dolarowych, ofiarowywanych w mniejszej ilości płać cenę parytetową 8.91 za dolara, przy większym zaofiarowaniu stosowano nieznaczne odchylenie w dół i płacono 8.90. Na mocy statutu Bank Polski uprawniony jest przy skupowaniu monet złotych, płać cenę poniżej parytetu, a to dla potrącenia kosztów mennicznych oraz wyrównania nieodzownego, przy dłuższym obiegu, zużycia monet złotych. Ostatnio na odstąpienie od cen parytetowych wpłynęło także wzmoczone zaofiarowanie tych monet, które okazało się objawem przejściowym.

Łódź, 28. 5. (Telef. wł.). W niedzielę około godz. 16 padł na ulicach Łodzi robotnik Piasecki, który otrzymał postrzał i 3 rany kłote. Po tym wypadku policja wysłała na miasto patrole dla zabezpieczenia przed rozruchami antysemickimi.

Kolej uruchamia linie autobusowe.

7 GROSZY ZA PRZEJAZD 1 KM.

Warszawa, 28. 5. (Tel. wł.) Ministerstwo Komunikacji kończy przygotowania do uruchomienia państwowych linii autobusowych od 1 czerwca. Ze strony miarodajnej zapewniana, że termin ten będzie dotrzymany. Na liniach autobusowych kursować będą 80 wozów, w tem 30 luksusowych. Ceny biletów skalkulowano według taryfy 7 groszy za km. Przy kupnie biletów powrotnych obowiązuje taryfa niższa: 6 groszy za km. Przy przewozie bagażu przyjęto 50 groszy za 100 kg. Równocześnie z uruchomieniem od 1 czerwca państwowych linii autobusowych wstrzymana będzie komunikacja prywatna na szlakach kursowania samochodów państwowych, gdyż będą one uruchomione na zasadach wyłączności.

Za 600 zł. podróż dokoła Europy

Oryginalna impreza kolejowa.

Warszawa, 28. 5. (Tel. wł.) Przygotowania

do uruchomienia pociągu okrężnego dokoła Europy są na ukweczeniu. Pociąg taki organizuje Ministerstwo Komunikacji i oblicza go na 250 osób z 13-dniowym trwaniem podróży. Pociąg będzie złożony z wagonów II klasy, w których turyści spędzać będą noc po 4 osoby w przedziale, przyczem pościeli dostarczą koleje. Do pociągu włączony będzie wagon kąpielowy. Turyści podróżować będą za paszportem zbiorowym a koszt całej podróży wraz z utrzymaniem wyniosą po 600 zł. od osoby. Na 250 miejsc w owym pociągu zarezerwowano 120 dla Ministerstwa Oświaty, które przeznacza te miejsca dla personelu szkół. Resztę miejsc zarezerwowały różne organizacje społeczne. Pociąg wyjedzie 23 czerwca i powróci 7 lipca. W razie powodzenia tej imprezy, przygotowane byłyby dalsze pociągi okrężne.

Wizyta eskadry szwedzkiego lotnictwa.

Gdynia (PAT.). Przyłot eskadry hydroplanów szwedzkich nosi charakter wizyty lotnictwa szwedzkiego w Polsce. Po złożeniu przez komandora Oernberga wizyty w dowództwie marynarki wojennej, goście szwedzcy podejmowani byli śniadaniem w kasynie oficerskim dowództwa Floty, na którym obecni byli przedstawiciele kierownictwa marynarki wojennej, departamentu aeronautyki M. S. W.

i oficerowie floty. Po śniadaniu Szwedzi zwiedzili port gdyński i o godzinie 16-ej odlecieli do Warszawy.

Po zwiedzeniu Warszawy i Dębina, goście szwedzcy powrócą do Gdyni dnia 2 czerwca, gdzie na cześć ich wydatne będzie przyjęcie w dowództwie marynarki wojennej. 3 czerwca lotnicy szwedzcy odlecają z powrotem do ojczyzny.

Straszna katastrofa kolejowa w Niemczech.

Berlin, 28 maja. Dziś rano wydarzyła się w Niemczech nowa, straszna katastrofa kolejowa. Przy wjeździe na stację kolejową Weisenfels w Saksonii, pociąg przyspieszony Frankfurt n M — Berlin uległ z niewiadomych jeszcze przyczyn wykołaceniu. Parowóz, wóz bagażowy i pocztowy wyskoczyły z szyn i zaryły się w ziemi tuż obok toru. Następnie wagony osobowe, siłą pędu wyrzucone zostały z szyn, ulegając zniszczeniu. Maszynista i palacz po-

nieśli śmierć na miejscu, kierownik pociągu odniósł tak ciężkie rany, że walczy ze śmiercią. Dotychczas wydobyto z wagonów 12 rannych, w tem kilku ciężko. Liczba ofiar nie jest jeszcze dokładnie znana. Wedle późniejszych doniesień katastrofa spowodowana została tem, że od parowozu urwały się przednie koła, powodując wykołeczenie parowozu i reszty wagonów.

Zniesienie demilitaryzacji Dardaneli?

Londyn, 28 maja. (PAT.). „Times” zapowiada wysunięcie w Genewie przez Turcję żądania zwolnienia jej z klauzul dotyczących demilitaryzacji Dardaneli, oraz strefy granicznej w Tracji. Pierwsze z tych żądań ma odpowiadać również interesom Sowieców i Włoch, co się zaś tyczy zamiaru pozbycia się zdemilitaryzowanej strefy granicznej w Tracji Turcja przypisuje te tendencje poprawie stosunków bułgarsko-jugosłowiańskich.

czają, że żądania tureckie korzystać będą z poparcia Z. S. R. R.

Anglja sprzeciwi się żądaniom tureckim.

Paryż (PAT.). Według doniesień z Londynu przypisywane rządowi tureckiemu zamiary żądania od sygnatariuszy traktatu lozańskiego zezwolenia na ufortyfikowanie cieśniny dardaneelskiej wywarły wielkie wrażenie w angielskich kołach politycznych. Ogólnie przypusz-

Wielka Brytania mając na względzie znane zasady swej polityki morskiej i kolonjalnej, sprzeciwić się będzie żądaniom tureckim. Jak przypuszczają w Londynie Francja odniosłaby się również nieprzychylnie do tych żądań, w obawie, że uwzględnienie ich stanowiłoby początek rewizji traktatów pokojowych i pobudziłoby Niemcy do wysunięcia żądania zniesienia strefy zdemilitaryzowanej nad Renem.

Gwałtowne wstrząsy ziemi w Grecji.

Ateny, 28 maja. W mieście Pyrgos i okolicy odczuto wczoraj wieczór gwałtowne wstrząsy ziemi, które jednakże nie wyrządziły znaczniejszych szkód. Jedynie powstały na budynkach tu i ówdzie rysy, lub odpadła wyprawa tynkowa. W okolicy kilka domów wiejskich uległo zniszczeniu. Wystraszona ludność w popłochu opuściła swoje mieszkania i noc spędziła pod gołym niebem. Jak dotąd wiadomo, ofiar w ludziach niema.

Tragiczne skutki drzemki szofera.

Paryż, 28 maja. W sprawie katastrofy autobusowej pod Liposty w departamencie Landes, podczas której 13 osób spaliło się żywcem — donoszą, że wedle wszelkiego prawdopodobieństwa katastrofa wydarzyła się w ten sposób, iż szofer przy kierownicy zasnął i wjechał w ślip telegraficzny. Aresztowany szofer utrzymuje, że katastrofa spowodowana została defektem kierownicy.

O czym piszą inni?.. Zbrojne pogotowie lotnicze Niemiec. 15 obwodów lotniczych.

Książka i „I. K. C.”

Nawiązując do artykułu Ks. Piwowarczyka p. t.: „Cynizm” na temat fatalnego wpływu „Tajnego Detektywa” na kulturę moralną naszego środowiska, „Gazeta Warszawska” pisze:

„Nie samego „Tajnego Detektywa”... „Tajny Detektyw” nie jest piśmie samodzielne, jest tylko jednym z wydawnictw całego koncernu, i nie jednym piśmie tego typu w tym koncernie. Tu nie może być różnicy między „IKC”-em, „Temper Dnia” a „Tajnym Detektywem”. Redaguje je ten sam skład redakcyjny. Pieniądze z „IKC”, „Temper Dnia” czy „Tajnego Detektywa” płyną do kasy jednego koncernu. Autor korespondencji „IKC” płacony jest piętami czytelników „Tajnego Detektywa” czy „Temper Dnia” i vice versa. Choćby był księciem. Bo trzeba tu zwrócić uwagę, że w „IKC” pisują nadal książkę. Dają w ten sposób całemu koncernowi płatną reklamę, płatną w sposób dyskretny, bo w postaci honorarium, a więc dla ogółu nieznaną. I mało tego, że pisują, ale się tem celowo chwala. I rzeczywiście robią reklamę: taki np. ks. W. Kneblewski z Nieszawy pisze „my, feljtoniści w sutannie”, widzimy w „IKC” „najpopularniejsze pismo codzienne, odpowiadające wszelkim potrzebom chwili, ujmujące życie wszechstronnie i nie tuzinkowo z rozmachem i wpływem na opinię w kraju i zagranicą...” Widzimy ten wpływ księże Kneblewski”.

„Akcja Katolicka” i polityka.

Wystąpiliśmy przeciw nadużywaniu firmy „Akcji Katolickiej”, do celów partyjnych (podczas wyborów samorządowych) przez sanację w Wilnie. „Akcja Katolicka” jest zrzeszeniem przeznaczonym do celów ogólnokatolickich i dlatego według wskazań Stolicy Apostolskiej musi stać „ponad partiami”. Wykroczenia przeciw tej zasadzie dopuścił się teraz znów na odmianę „Kurjer Poznański”, który reklamując listę Stron Narodowego w Łodzi pisze:

„List ks. biskupa Tomczaka w sprawie zająć w dn. 3 maja w katedrze w Łodzi w niedziele nie dotyka Obozu Narodowego w Łodzi, na czele którego stoi jako przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego adw. Franciszek Szwańder, wiceprezes Akcji Katolickiej w Łodzi. Nadmieniamy przy tem, że z ramienia Obozu Narodowego kandydują do Rady miejskiej na pierwszych miejscach adw. Kazimierz Kowalski, sodalis i działacz w Akcji Katolickiej, profesor Zygmunt Podgórski, prezes Akcji Katolickiej w Łodzi i cały szereg innych działaczy katolickich”.

Wszelka próba wciągnięcia „Akcji Katolickiej” do rozgrywek partyjnych sprzeciwiała się jasnym rozkazom władz kościelnych. O tem należy pamiętać.

„Czas” nie wytrwał w „opozycji”.

Przytoczyliśmy onegdaj artykuły „Czasu” mocno opozycyjne w stosunku do rządów pomajowych i do B. B. Zdawało się po nich, że lada dzień obóz konserwatywny i „Czas” wystąpią z B. B. W niedzielnym jednak doszło do zmiany kursu i teraz „Czas” stara się „wyrównać” wszystkie różnice z B. B. które przed paroma dniami akcentował. Oburzony na prasę opozycyjną pyta „Czas” groźnie:

„gdzie są te straszliwe różnice, które według informacji wszystkich władzających reporterów „ABC” mają dzielić konserwatystów od reszty Bloku? Sprawy gospodarcze? Że żądamy redukcji budżetu, obniżenia ciężarów społecznych, unikania inwestycji, jedynym słowem deflacji równomierniej, energicznej, konsekwentnej i na całym froncie? Ależ, o ile nam wiadomo, jest to program rządu! Jest niewątpliwie różnica miary i zwłaszcza różnica tempa. Nie negujemy by najmniej, że rząd kroczy po tej samej drodze, chcielibyśmy jednak ten pochód przyspieszyć, chcielibyśmy, by kosa „równania w dół” nie oszczędzała ani budżetu, ani taryf kolejowych, ani przedsięwzięcia państwowych, ani w ogóle tych wszystkich dziedzin, które pozostają w bliższej styczności ze św. biurokracją”.

Stąd — wola — żywiły „prawiecowe” powinny łączyć się nie z „endecją”, ale z B. B.

„Więc — pisze — nie „wio do endecji”, ale „jazda na prawico Bloku” jest naszym hasłem. Niech ludzie trzeźwi, pracowici, umiarkowani nie ulegają endeckiej sugestji, że w B. B. są same „radzalki”, pskacze, socjaliki, ochryple wrzaskiem demagogji lewicowcy, przy których dla okraszy znajduje się mała wtyczka z paru książkami, herbami i baronami węgłowymi. Nie podobne-

„Paris Soir” zamieszcza rewelację dotyczącą zbrojeń lotniczych niemieckich. Niemcy są podzielone na 15 obwodów lotniczych. Stanowią je grupy regionalne „Luft-Sportverband”, odpowiadające formacjom lotniczym niemieckim. Jedną z tych grup stanowią Prusy Wschodnie z Gdańskiem włącznie.

Ministerstwo lotnictwa, które utworzone zostało dekretem prez. Hindenburga w styczniu 1923, składa się z 6-ciu departamentów: 1) obejmuje komunikację lotniczą i kwestje prawne, 2) sprawy techniczne, 3) ekonomiczne, 4) sport lotniczy i wyszkolenie, 5) ochronę i miłość i 6) uzbrojenie. Osobistością najbardziej miarodajną jest szef grupy przeciwlotniczej obrony domowej „Hausluftschutzgruppe”. Urzędnicy tego oddziału podlegają 5-emu departamentowi, który zajmuje się również doświadczeniami, dotyczącymi materiałów wybuchowych, gazów i etc. Spełniają oni przytem rolę obrony przeciwlotniczej i prowadzą w tej dziedzinie propagandę.

DOMY UZBROJONE.

Wszystkie samoloty, noszące razwę „handlowych”, posiadają podwozie w ten sposób zbudowane, że w każdej chwili mogą być zastosowane do rzucania bomb.

„Bitmall Wittenau Tegel” buduje samoloty przeznaczone dla Warnemünde, które jest głównym centrum ćwiczebnym lotnictwa hitlerowskiego.

„Bayrische Motoren-Werke” dostarczyły 700 silników dla Luft Hanzji i pracują na trzy

zmiany. „Reichsverband der deutschen Luftindustrie” ma swoją fabrykę w Trarweuende. Fabryka w Rohrbach wyrabia aparaty samolotowe. Blom i Voss w Hamburgu i inne zakłady przystosowują się do fabrykacji samolotów. „Deutsche Versuchsanstalt fuer Luftfahrt” i zakłady Junkersa przygotowują aparaty stratosferyczne będące monoplanami metalowymi wagi 4 ton, które mogą osiągnąć wysokość 12 tys. metrów i szybkość 600 km. na godzinę. Przepuszczają, iż uda się również osiągnąć wysokość 16 tys. metrów.

„Ascania” we Friedenau i „Gelap” w Marienfeld specjalizują się w wyrobie aparatów do kierowania bez pilota.

W porcie lotniczym w Schleisham znajduje się stale 700 aparatów, w tem 80 myśliwskich i 20 ciężkich. Samoloty myśliwskie zaopatrzone są w motory B. M. W. i uzbrojone w dwa karabiny maszynowe. Oficerowie lotnicy mieszkają poza Schleisham i dojeżdżają codziennie na pola ćwiczeń. Są oni poddani żelaznej dyscyplinie. Wszystkie drogi, wiodące do portu lotniczego są zamknięte dla zwykłego ruchu.

Ale te szczegóły nie są rewelacją. Stanowią ją nowe metody wojenne, wprowadzone przez Goeringa. Rezygnuje on z asów lotnictwa i poszczególnych bohaterów przestworzy, stwarza natomiast armję powietrzną, która zastąpi dawną piechotę. Przeznaczona jest ona nie do zajmowania kraju, lecz do moralnego steroryzowania go.

Czas skończyć z „karabinem gospodarczym”.

W związku z onegdajszymi uwagami „Gazety Polskiej” o „rzeczach prostych” piszą nam:

Być może, że zwolna i u nas dojdzie do głosu ten „człowiek szary”, czyli jak to mówią Anglijcy the man of the street. Człowiek z ulicy, a może raczej, że ścieżyn i bezdroży naszych wsi.

Przedewszystkiem może dlatego, że jest tego szarego a właściwie siemienicznego człowieka w Polsce najwięcej. Przywykł wprowadzić do tego, że go postępują i za baj bardzo ma-

poza nawiasem życia gospodarczego i towaru nie kupują.

Nie przez politykę czy orientację, tylko przez ten mus, że nie ma za co kupić. Aby w chacie kaganek zaświecić i litr „kamfiny” czy „gajzu” ze sklepu przynieść na to — ponieważ grosza w chacie nie uświadczy — potrzeba 16 jaj. (Litr nafty podłej kosztuje 50 groszy, jajo 8 grosze). Aby zaś mieć te 16 jaj, trzeba mieć 16 kur, żywić je i niewiadomo co zrobić, aby one codziennie jaja nosły, czego żadna z nich nigdy nie dokaze. Jajo jest dzisiaj tym niemal jedynym środkiem płatniczym, którym rozporządza wieś. Kilogram cukru dla chłopca to cała kopa jaj. Okno konia, to — więcej niż dwie kopy jaj, więc oczywiście koń chodzi nie kuty, a jest tych koni chłopskich w Polsce 4 milj. A że niokute, więc bezrobocie w fabrykach i składach żelaza. To samo ze szkłem, czy węglem, blachą, sukniem, perkalem i wszystkim tem, co miasto chciałoby na wsi sprzedać. Pudełko zapalek 10 groszy a kilogram żyta tylko 8, paczka machorki 10 jaj, buty „najlichsze” 3 ctn. metr. żyta.

Więc nie dziwnego, że teraz pytają i mówią w miasteczku i w gazetach piszą o „rzeczach prostych”.

„Proste” jest u nas na przednowku 1934 r. to, że jedynym wyjściem i ratunkiem gospodarstwa publicznego jest odłożenie „karabinu gospodarczego”, którym dotąd wojowano i „nastawienie się” — albo jeżeli kto woli „podej-

go! Tylko jeśli umiarkowani będą nadal bo czyż się na Blok zwrócić, że tam miejsca dla nich niema, że ich sam nie chcą i będą przysięgać na dmowszczyznę — to wywołają oczywiście reakcję. Sami sobie będą winni. Mamy poczucie, że działając tak jak my działamy dobrze, bronimy interesów sfer umiarkowanych”.

A propos — „dmowszczyznę” i „endecję”... Mogłaby się prasa sanacyjna porozumieć co do tego punktu. Raz pisze, że „endecja” nie już nie znaczy, odkąd ja młodzież „opuszcila”. — Kiedyś indziej walczy z nią i strzela z armat, jak się strzela do „grubego zwierza”. Jedno tylko jest widoczne w B. B.: sanacja spekuluje teraz na przyciągnięcie „młodych narodowców”. Zradził się z tem świeżo „Kurjer Poranny” (nie „Kurjer Warszawski”) którego głos przytoczyliśmy w nrze z 23 bm.

ją, a jednak jego liczba pokazała teraz, że jest mocą i siłą, chociaż przygarbiony i do ziemi ciężarami wszelakimi przywalony. Lekko go brano i za nie miano, pomiatano i do elity nie przyjęto, a on z tem się pogodził i los ciężki przyjął.

A teraz nagle o nim poczynają mówić i radzić, a nawet napisali niedawno, że ma być teraz w Polsce to, co się określa jako „rzeczy proste” („Gazeta Polska”).

A czemuż to tak?

Przyczyna jest ta, że chłop polski i jego sąsiad pan ze dworu stanęli

na front wewnętrzny, bez karabinu czy bata.

Spokojnie, z sercem, z dobrem słowem i z rozumem, tym „prostym” rozumem, który zawsze miała wieś. Cukier zamiast, aby go angielskie świnię spasały, zmieści się u nas; wagony całe żelaza wchłonie kraj, wygłodniały i wyniszczony pod tym względem. Na przydzialek i koszu nie nastarczycie materiału; nie słomą, ale blachą lub dachówką pokryją się chaty, zwłaszcza te które teraz po klasce pożarów odbudować trzeba. Ale puścić musicie ceny, jak je puścila od przeszło pięciu lat cała wieś polska, niszczącą z dnia na dzień, a bez pożytku dla was w miastach i fabrykach. Jeżeli jest teraz „rzecz prosta”, że ma nastąpić „wyrównanie cen na niskim poziomie”, to czyncie to jak najprędzej, bez zwłoki, nie ociągając się ani godziny. Idźcie z cenami żelaza, nafty, soli, zapalek, sukna, cukru czy nawet tytoniu i spirytusu na poziom ceny żyta, słomy i jaja, bo to chyba i dla was już dzisiaj „rzecz prosta”, że niczego innego nie wymyślicie innego sposobu ratowania samych siebie nie znajdziecie.

Obliczcie samy ile przez ostatnich pięć lat stracił kraj na profesorach i znawcach, którzy sztukami eksportowymi skarb ratowali chcieli, a przeszło jeden miliard złotych deficytu w tym czasie w skarbie wytworzyli. Czemu i jak chcecie to odrobić? Pomocą obcych, pożyczkami, dalszym spychaniem wozu w grzązkie błoto topieli?

Nie polityka nam trzeba, ale rozum „prostego”, jak ta nędza jest polskiej, której obójcie są lamigłówni i orientacje „ideologicj”. Idźcie do wsi bez frazesu o „ciurach” czy „brygadach”, ale złamcie i skończcie tych wyrostków i znachorów, którzy nigdy rzetelnej pracy nie dali i wiatrami pustkę swego frazesu zapelnili i zagłuszyli umieli.

„Rzecz prosta” jest także to, że wiele trudności i kłód samy sobie na drogę rzuciliśmy. Nie Ameryka i nie Anglja jest u nas, ale życie dużo, dużo prostsze i niejednej młoty u nas wogóle nikichy nie zaznał, gdybyśmy to, co „proste” — chłopskim prostym rozumem zlatwali.

„Rzecz prosta” jest, że te fejn delikatne rozumy Rybarskich i Krzyżanowskich „w ostatnie nas przywiodły trudności”, a teraz dopiero sobie przypominają, że robić należy to, co „proste”. A więc róbcie. Ale już. F. D.

Kulisy przewrotu w Bułgarii.

JAK DOKONANO ZAMACHU STANU? — CZY KRÓL WIEDZIAŁ O PRZYGOTOWANEJ AKCJI?

(Korespondencja własna).

Sofja, w maju.

Zamach stanu w Bułgarii był długo przygotowywany. Świadczy o tem szczegółowo obmyślana akcja, jaką przeprowadzono w kilku zaledwie godzinach. Minister skarbu, Todorow oświadczył, że przygotowania do zamachu czyniono od pół roku. Przez ten czas potrafił rządzący obecnie obóz przygotować nietylko zmianę rządu, ale i zupełną zmianę reżymu. Świadczy to o niebywałej dyscyplinie uczestników spisku, którzy zobowiązali się do ścisłego milczenia. Jeszcze obecnie, kiedy po dokonaniu zamachu, zdawało się, że otworzą się usta i że przy nadarżającej się sposobności odkryją się kulisy zamachu, dyskretna w zasadniczych sprawach jest nadal zupełna. Tajemniczość ta, wzmacniana jeszcze ograniczeniami prasy, sprawia sprawozdawcy zagranicznemu wiele trudności, bowiem z wysiłkiem uzyskane informacje trudno uwierzytelnić i sprawdzić. Pomimo to jednak z poszczególnych słów, zdań, obserwacji i uchwyconych faktów można przedstawić sobie przebieg akcji.

Dla bułgarskiej a zresztą i dla zagranicznej opinii publicznej najbardziej interesującym jest stwierdzenie, jaką rolę w całym ruchu odgrywał król bułgarski Borys. Czy król wiedział o przygotowanej akcji już przed 19 maja, czy też o akcji dowiedział się dopiero po zajęcia zamku i czy był zmuszony do wyrażenia swej zgody? O tem krąży tyle wersji, tyle przypuszczeń, że trudno powiedzieć, która wersja polega na prawdzie. Opowiada się o scenie wymuszenia zgody króla, opowiada się wreszcie, że na zamku królewskim przyjęto „spiskowców z otwartymi rękoma. Złaje się jednak, że król o niczem nie wiedział. Wnioskować to można chociażby z tego, że w proklamacji nowego rządu niema ani słowa o królu, nie służy mu się wierności i nie przywołuje się do pomocy autorytetu monarchy. Nawet z przyjętej formuły: „Śława Bułgarii i królowi” zniknęło słowo: król. Przewrót zapoczątkowany został opaniem miasta o północy. O godzinie 2-giej nad ranem zajęto pałac królewski. O godzinie 4-tej rano przybył do króla przywódca ruchu, Georgiew, ale wiadomość o zmianie rządu podana została przez radio dopiero o godzinie 9-tej przed południem, a skład nowego rządu o wpół do jedenastej. Z tego wnioskować można, jak trudne były rokowania. Hipotezę, że król nie wiedział o przewrocie, popiera również fakt, że adiutanci króla zostali w dzień przewrotu zwolnieni i król powołał na adiutantów nowych oficerów, z których jeden (nałporucznik Czernow) krótko przed przewrotem został emerytowany. Król, który codziennie opuszczał zamek, od czasu przewrotu nie wychodził z niego, tak, że powstało przypuszczenie, iż jest on więźniem nowego reżymu.

Z tego wszystkiego można wnioskować, że król postawiony był przed faktem dokonanym. Nie bez podstaw są jednak twierdzenia przeciwnie. Dotychczas niewyjaśniony udział króla w przewrocie w roku 1923 dowodzi, że potrafił stać za kulisami i kierować tajnie sprawą. Król posiada wszędzie przyjaciół, więc mógł być informowany szczegółowo o każdym ruchu i każdej akcji. Niemniej jednak jest możliwym, że o ruchu wojskowym do ostatniej chwili nie wiedział. Nie interesował się zbyt sprawami wojskowymi i nie jest wykluczone, że wśród młodszych oficerów nie miał on swych mężów zaufania, a spisek właśnie opierał się na młodych żywiołach wojskowych. Wyżsi oficerowie do ostatniej chwili nie mieli najmniejszego pojęcia o przygotowanym spisku: dowódcą pułku gwardji, Malczew, dowiódł się o spisku dopiero po zajęcia koszar, dokąd został powołany przez zwycięzców, którzy odrzucił go w stan spoczynku. — Taki sam los spotkał generała Jowewa, męża zaufania króla, który w najbliższym czasie miał zostać mianowany szefem sztabu generalnego. Tak samo nie poinformowani byli i inni wyżsi oficerowie, z których może przeszło sto znajduje się obecnie w więzieniu. Ścisłej cisy nie można stwierdzić, bowiem prasie nie wolno pisać o zmianach w armji. Udział młodych oficerów w spisku zapewnił właściwy organizator ruchu, Veczew, długoletni dowódca szkoły oficerskiej, jeden z trzech przywódców grupy „Zweno”. Wraz z Penczewem i Karakulowem nie wszedł do rządu, ale niewątpliwie wszyscy trzej wywierać będą na rząd wielki wpływ.

Jeżeli król nie był poinformowany z kół wojskowych, to tem mniej mógł być informowany z kół cywilnych, politycznych, tembardziej, że nawet Muszanow dowiedział się o tem, że już przestał być premierem od panny z centrali telefonicznej.

Nie jest więc rzeczywiście wykluczone, że król do ostatniej chwili nie miał najmniejszego pojęcia o przygotowanym przewrocie, że

przewrotu nie inspirował i nie popierał. Z drugiej jednak strony możliwym jest, że o tem, jakoby król wcale nie był poinformowany o spisku twierdzi się rozmyślnie, gdyż kierownictwu spisku chodziło o to, aby nie narazić autorytetu monarchy na szwank, na wypadek, gdyby zamach się nie udał. M. K.

Na ziemiach Rypitej.

Zagranica interesuje się wynalazkiem p. Prezydenta.

Chemiczny Instytut Badawczy przystąpił do eksploatacji doniosłego wynalazku naukowego Prezydenta R. P. prof. Ign. Mościckiego. Aparatury przetwarzające powietrze miejskie na powietrze górskie, według opatentowanego modelu tego wynalazku, założone będą w Państwowym Zakładzie Higjenu, w klinice Uniwersyteckiego Warszawskiego dla chorych płucnych, jak również w kilku instytucjach szpitalnych Polskiego Czerwonego Krzyża. Nowa zdobycz wiedzy wzbudziła olbrzymie zainteresowanie zagranicą. Do Warszawy nadeszły liczne zapytania w sprawie wynalazku, m. in. z Francji i Niemiec. Koszt sporządzenia aparatury dla szpitali wynosić będzie około 12.000 zł.

Dyrektorzy skazani za wstrzymanie wypłat robotnikom.

W Warszawie odbyła się onegdaj rozprawa karno-administracyjna przeciwko członkom zarządu fabryki motorów „Perkun”, oskarżonym o niewypłacanie od dłuższego czasu zarobków robotnikom i pracownikom umysłowym w wyniku czego wybuchł strajk. Zażądano wynagrodzenia przeszło 78.000 zł. Sąd starościejski ukarał prezesa zarządu fabryki „Perkun” G. Potworowskiego na 1 miesiąc bezwzględny aresztu dyrektora finansowego Stan. Ostrowskiego również na 1 miesiąc bezwzględny aresztu, członka zarządu M. Pfeiffera na dwa tygodnie bezwzględny aresztu, a kierownika fabryki Z. Górskiego grzywną 2.000 zł.

„Fałszowanie” świadectw w gimnazjum

W sprawie p. Apolinarego Despinoix, emerytowanego dyrektora gimnazjum państwowego w Sarnach, oskarżonego o fałszowanie świadectw o czym pokrótce donosiliśmy, rozprawa sądowa wykazała, że nie p. Despinoix jako dyrektor, powodowany życzliwością do uczniów, poprawił im stopnie lecz zrobili to na jego prośbę odnośni wychowawcy klas w porozumieniu z nauczycielami poszczególnych przedmiotów. Na tej podstawie sprawę przeciwko dyr. Despinoix umorzono.

Petarda w lokalu sjonistów we Lwowie

W poniedziałek o godz. 3-ej w nocy w lokalu egzekutywy sjonistycznej we Lwowie wybuchła petarda na pierwszym piętrze, wskutek tego powstał pożar ugaszony jednak przez woznego przed przybyciem straży ogniowej. Dochodzenia w toku.

Wyrok na szajkę bombiarzy-terrorystów

Szajka 16 terrorystów i bombiarzy komunistycznych, którzy pozakładali jacejki w oddziałach wojskowych w Rembertowie oraz w szpitalu Ujazdowskim w Warszawie przez dwa dni sądzona była w apelacji.

Teroryści komunistyczni mają na swem sumieniu prowadzenie agitacji wywrotowej pomiędzy niefachowymi robotnikami oraz tramwajarzami, których podżegali do strajku. Nadto trzej prowodyrzy brali udział w gromadzeniu broni i podrzuceniu bomby pod tramwaj przy ul. Czerniakowskiej. Bombiarzy skazano w pierwszej instancji po 6 lat więzienia, a pozostałych komunistów na kary po 3 i 4 lata więzienia. W sądzie apelacyjnym wyroki dotychczasowe zatwierdzono.

Stratowany przez żołnierzy domaga się odszkodowania.

Podczas ćwiczeń wojskowych w 5 pułku artylerji lekkiej w Kaliszu dowódca baterji, por. Feliks Badecki wydał żołnierzom rozkaz „w tył biegiem marsz!”. Ćwiczenia prowadzone były w dość ostrem tempie, przyczem stratowano cywila, który znajdował się na placu ćwiczeń, Fr. Osieńskiego. Odmógł on połamanie żeber, dostawszy się pod nogi ćwiczących żołnierzy. Poszkodowany wystąpił na drogę sądową o zwrot kosztów leczenia i wynagrodzenie za doznane obrażenia cielesne, co łącznie ocenil kwotą 30.000 zł. Spowodowało to wytoczenie procesu karnego por. Badeckiemu. Na rozprawie ustalono, że przed ćwiczeniami, dowódca wydał ogniomistrzowi rozkaz usunięcia gapięcej się publiczności. Ogniomistrz powtórzył ten rozkaz plutonowemu, ten skolej kapralowi, a następnie „frajtrowi”, w rezultacie jednak rozkaz nie został wypełniony ściśle, gdyż ludzie nie usłuchali wezwania wojskowych. Sąd wojskowy uniewinnił por. Badeckiego. Osieński przegrał swe procesy cywilne w 2-ch instan-

Dwa loty nad Atlantykiem.

Według wiadomości otrzymanych w Londynie, lotnicy Codos i Rossi, którzy podjęli bezpośredni lot z Paryża do Kalifornji zauważeni byli o godz. 4-tej nad ranem według czasu europejskiego nad Nową Szkocją, oznaczaloby to, że francuscy lotnicy już przelecieli Atlantyk. W Nowym Jorku otrzymano wiadomość radiową od Codos i Rossi'ego w chwili gdy przelatywali nad Nową Szkocją. Lotnicy oznajmili, że wskutek bardzo małego pola widzenia, które pogorszyło się znacznie do Nowej Ziemi, pilotowanie było ogromnie utrudnione. Silnik funkcjonował bez zarzutu. Lotnicy znajdują się w dobrej formie. Samolot „Arcion-Ciel”, pilotowany przez lotnika Marmoz, mając na pokładzie 4 osoby i pocztę wystartował w niedzielę o godz. 3-ej według czasu Greenwich z Saint Louis w Senegalu (Afryka) z zamiarem przelotu nad Atlantykiem południowym w kierunku Natalu.

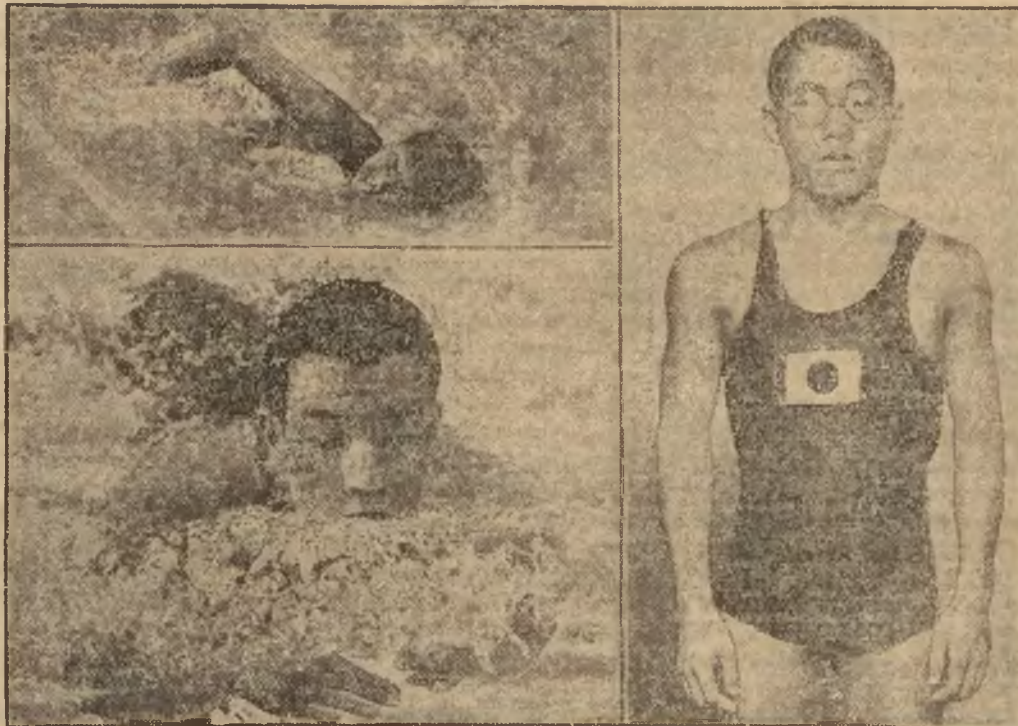
Od wtorku dnia 29 b. m. w kinoteatrze „Apollo”

Film o wzruszającej i głębokiej miłości — Dramat, oparty na ostatnich autentycznych wydarzeniach na Dalekim Wschodzie, które wstrząsnęły światem.

Miłość w SZANGHAJU

przygody oficera amerykańskiej marynarki, zaplątanego w wir rewolucji komunistycznej w Chinach. — Barykady na ulicach Szanghaju. — W szponach chińskiej czerzywczajki. — Walki powstańców z cudzoziemcami. — Miłość przesłanej milionerki do zdegradowanego marynarza w ogniu najkrwawszych walk. — Zaniki wielkiego portu Wschodu. — Zakazana dzielnica. — Na pokładzie potężnego kontrtorpedowca. — Bitwa na morzu. — Rewelacyjne zdjęcia. — Doskonała gra aktorów. — Zdumiewające emocje. — Porywająca skala napięcia. W głównej roli czarujący aktor — oraz bohater — Reżyserował słynny JOHN BLYSTONE. — Arcydzieło to, to barwny, aktualny reportaż i sensacyjny dramat zarazem. — Oto prawdziwa dusza Wschodu. Prymitywne piękno. Tajemniczy świat. Nieznane tło Wielki konkurs filmowy Redakcji Przeglądu Filmowego, Teatralnego Radjowego. — Uwaga dla PP. Urzędników, Wojskowych i Akademików, za okazaniem legitymacji zniżki z III miejsca na I miejsce, z II miejsce na fotele.

Trzy nowe rekordy japońskie w pływaniu.

U góry na lewo: Takasi Yokoyama, który pobil rekord światowy w pływaniu czałkiem swego rodaka Makimo na 400 metrów, poprawiając go z 4:46.4 na 4:45.8. Na dole na lewo Reizo Koike, który poprawił swój własny rekord światowy w pływaniu na piersiach, na 200 metrów o 2.8 sek. uzyskując czas 2:36.4. Na prawo Szozo Makino, który swój własny

rekord światowy w pływaniu czałkiem z 10:08 poprawił na 9:49.8. Japońscy pływacy są niemal wszyscy w wieku młodzieńczym i wynikami swymi budzą podziw całego świata. Nowe rekordy wskazują na to, że Japonja w następnych igrzyskach olimpijskich obejmie prowadzenie w tej gałęzi sportu.

ciach i dopiero Sąd Najwyższy, uchylając niekorzystne dla poszkodowanego wyroki, nakazał ponowne rozpatrzenie sprawy.

TRAGICZNY WYPADEK W POZNANIU. W gmachu ZUPU w Poznaniu wydarzył się tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć St. Bogobowicza, naczelnika wydziału finansowego ZUPU, Mianowicie Bogobowicz, chcąc wejść do windy, by udać się na III piętro do swego biura, otworzył drzwi i nagle wpadł w przepaść, głęboką około 6 m. Zaalarmowani woźni i urzędnicy wydobyli ciężko rannego Bogobowicza, który w drodze do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

LEKARZ SKAZANY NA PÓLTORA ROKU Sąd okręgowy w Warszawie skazał dr. Ogrodowczyka na półtora roku więzienia o dokonanie niedozwolonej operacji na niejakiej Szaflikowej. Oskarżony twierdził, że Szaflikowa zgłosiła się u niego już po odbytej operacji u jakiegoś akuszerki. Przewód sądowy wykazał jednak, że dr. Ogrodowczyk ponosi odpowiedzialność za śmierć pacjentki.

Humor.

Najlepszy argument. — Pokazałam manie twoje wiersze Janku i zgodził się nareszcie na nasze zaręczyny. — No widać — przekonała się — a zawsze mówił, że twoja matka nie znosi poetów. — Właśnie... powiedziała, że teraz wie, że nim nie jesteś.

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKOW
WIŚLNA 6.
 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalja i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NA JLEPSZEJ JAKOŚCI.
 Ceny niskie. Ceny niskie

13 osób zginęło w płomieniach rozbitego autobusu.

W pobliżu Lipostey w departamencie francuskim Landes wydarzyła się straszna katastrofa autobusowa. Autobus z niewiadomych powodów wpadł na słup telegraficzny, wskutek czego wybuchł zbiornik z benzyną. 13 osób zginęło w płomieniach. Kilka innych odniosło ciężkie obrażenia. Większość podróżnych stanowili turyści hiszpańscy.

Olbrzymi ruch miejski w N. Jorku.

Już nie wystarczają koleje podziemne i szlaki autobusowe.

Olbrzymi ruch miejski siedmiomilionowego Nowego Jorku, najlepiej ilustrują cyfry ogłoszone w ostatnim sprawozdaniu miejskiej komisji tranzytowej. Stwierdzają one, że koleje podziemne, koleje nadliczne, tramwaje i autobusy nowojorskie przewiozły w roku 1933 2.701.900.000 podróżnych. Mimo kryzysu ruch ten stale wzrasta, a ilość kolej podziemnych i szlaków autobusowych okazuje się niewystarczającą. Nie wystarczy też miasta kilkanaście tuneli pobudowanych dla kolej podziemnych i dla ruchu kołowego pod rzeką Hudson i pod odnogą morską East River. Obecnie przystąpiono do budowy nowego tunelu, mającego służyć wyłącznie samochodom. Tunel ten połączy Nowy Jork pod Hudsonem ze stanem New Jersey.

Koniec potwora z Loch Ness.

Wkońcu więc legenda o olbrzymim potworze z jeziora szkockiego Loch Ness rozwiła się. Okazało się, że zwierzęciem tem, fascynującym całą Anglję a nawet cały świat od dłuższego czasu jest stworzenie, przypominające swym wyglądem wieloryba. Jest on długi cztery metry, szeroki 40 centymetrów i waży około 80 kilogramów. Nieproporcjonalnie wielką jest głowa. Wieloryb ten został złowiony przez rybaków i znajduje się obecnie w miejscowości Findhorn. Zdaniem rzeczoznawców możnaby go przydzielić do grupy „Regalis” lub „Król wielorybów”. Ichtyologia zna już dotychczas 25 gatunków tych olbrzymów w świecie ryb.

Potwór w Loch Ness ma też swoich rywali. Oto w Bridlington wylowiono rybę-pilę długą 12 metrów, a równocześnie donoszą z Newcastle, że trzech rybaków widziało tam dwa duże, długie 15 metrów, potwory morskie, które igrały w wodzie około 6 godziny rano. Anglja ma więc znowu jeszcze jedną sensację.

AKROPOLIS GROZI RUNIĘCIEM. Komisja mianowana przez rząd grecki celem zbadania stanu skał Akropolu, grożących runięciem, orzekła, że niebezpieczeństwo staje się coraz większe i jest konieczne natychmiastowe przeprowadzenie odpowiednich prac, celem wzmocnienia tych skał. Obliczono, że ich podmurowanie będzie kosztowało około 3 milionów drachm.

Od Administracji.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Z całego świata.

Zyd ambasadorem sowieckim w Berlinie

Donosiliśmy już, że obecny ambasador sowiecki w Berlinie Chinczuk został odwołany na inne stanowisko w dyplomacji sowieckiej, a na jego miejsce mianowano ambasadorem w Berlinie p. Suryca. Jak donosi prasa żydowska nowy ambasador sowiecki w Berlinie jest żydem z pochodzenia i z tego powodu rząd niemiecki przez dłuższy czas wzbierał się udzielić mu agremnt. Dzienniki żydowskie informują ponadto, że ambasador Suryca jest bratem współpracownika żydowskiego „Momentu” w Warszawie.

Dziś na ekranie teatru świetnego „UCIECHA” Starowiślna 16.

Na ogólne żądanie wyświetlamy ponownie przerwany z powodu terminowej premjery we Lwowie film:

CZIBI...
 (CSIBI DER FRATZ)
 Najlepsza i najweselsza komedia wiedeńska ostatnich lat
 W roli głównej niezrównana gwiazda **Franciszka Gaal**
 W dalszych rolach: **Herman Thiming, Leopoldina Constantin, Tibor v. Halmay.**
 CZIBI — to największy sukces wszystkich ekranów. CZIBI — to beztroski humor i zabawa. — Ceny miejsc porankowe!!!
 Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9:10. — W niedzielę i święta o godzinie 3, 5, 7 i 9:10.

Z kultury i sztuki.

NOWA METODA BADANIA WRAŻLIWOŚCI MÓZGU. Zdolność percepcji wrażeń zewnętrznych uzależniona jest nie tylko od nerwów peryferycznych, ale także od ośrodków nerwowych. Wychodząc z tego założenia sowiecki akademik Lazarew zbudował nowy aparat, zwany adaptometrem, który określa wrażliwość ośrodków mózgu zależnie od ich czułości na wrażenia wzrokowe. Za pomocą adaptometru można dokładnie obliczyć siłę światła absorbowanego przez oko ludzkie. Stwierdzić też można, że siła percepcji zmienia się w różnych porach dnia zależnie od różnych niedomagani i chorób. W ten sposób adaptometr odegrać może dużą rolę przy ustalaniu dajnozy lekarskiej i kontroli leczenia klinicznego.

UROCZYSTOŚCI WŁOSKIE KU CZCI WYNALAZCY ANTONIA PACINOTTIEGO. W obecności ministra oświaty Ercolego, sen. Marconiego i szeregu wybitnych osobistości odbył się w Pizie uroczysty obchód 75-lecia wynalezienia dynamomaszyny przez Antonia Pacinottiego. Senator Marconi wygłosił mowę o kolokwencji, transmitowaną przez radio na cały świat.

Rzeczy ciekawe

Pola Negri rzuciła w Mac Donalda butem.

W paryskim wydawnictwie Fayard ukazała się wkrótce pamiętniki Poli Negri. Opowiada ona w tych pamiętnikach o swym burzliwym i barwnym życiu i o karierze filmowej. Niewątpliwie dużo jest w tych wyznaniach autorki klamry i dużo opisów nieprawdopodobnych wprost faktów. W taki też mniej więcej sposób opisuje Apolonja Chalupiec a późniejsza księżna Mdivani osobiste poznanie Mac Donalda.

„Podczas mego tournée po Anglii — pisze Pola Negri — mieszkałam przez pewien czas w jednym z najelegantszych hoteli w Birminghamu. Wieczorem bawiło u mnie kilku przyjaciół i późno położyłam się spać. Po kilku minutach usłyszałam niezwykle głośne chrapanie. Mocno zapukałam w ścianę, ale bez skutku. Przyszło mi na myśl, że w normalnych warunkach człowiek nie mógłby tak głośno chrapać. A może to ktoś z moich przyjaciół śpił przy mnie? Postanowiłam się zemścić. Wydobylam z garderoby wysoki rosyjski but i wyszłam z pokoju. Drzwi sąsiedniego pokoju nie były zamknięte na klucz i za lekkim naciśnięciem klamki otworzyły się. Lampka na korytarzu oświetlała twarz śpiącego. Dobrze wycelowałam i rzuciłam but w sam środek łóżka. Rozległ się przestraszony okrzyk, śpiący obudził się i zapalił światło. Ku memu zdziwieniu ujrzałam obcego mi mężczyznę. Nie był to więc nikt z moich przyjaciół. Twarz jego wydała mi się jednak znajoma.

Gdy wróciłam do mego pokoju, rzuciłam okiem na gazety rozłożone na stole. Nagle uprzytomniłam sobie kim był ów niezajomy. Był to nikt inny, jak prenjier angielski, Macdonald...

Po pewnym czasie na przyjęciu dyplomatycznym przedstawiono mnie Macdonaldowi. Przy pominięciu mu nasze pierwsze nocne spotkanie. Macdonald śmiał się serdecznie. — Doskonałe pani uczyniła, — powiedział. — Moja córka

Z teatru im. Słowackiego.

„Czwarty do bridge’a” — komedia w 3 aktach A. Grzymały-Siedleckiego.

Teatr krakowski wystawił najnowszą komedię Adama Grzymały Siedleckiego znaną doskonale w Warszawie z dwóch względów. Przede wszystkim została ona nagrodzona na konkursie dramatycznym im. s. p. Reynela, a powtórnie była grana z powodzeniem w Teatrze Nowym z panią Jezierską w roli głównej. Sztuka jest bardzo ciekawa z wielu względów. Łączy w formie wikwintnego i świetnie wiązane dialogi pierwiastek komedjowy z tragicznym, daje żywe, realne, plastyczne typy współczesnych ludzi wielkomięjskich i nie jest w tendencji nieetycznej, chociaż opiera się w akcji uprzedniej na zdradzie małżeńskim. Przytem wchodzi tu w grę cienie z zaświata — pamięć dwu zmarłych kobiet — i to owiewa sztukę szczerym i głębokim liryzmem.

Pan Władysław Denhell jest włowcem. Zona jego, która przed laty zdradzała, odeszła od niego i w kilka lat później umarła. Została mu córka Kama. Studjuje ona medycynę. Ta Kama zakochała się miłością czystą i szlachetną w młodym doktorze medycyny, Bobbym Swanie. Ponieważ przy stoliku, do którego za chwile mają usiąść goście pana Denhella, do bridge’a, brak jest czwartego partnera, Kama wyjawia ojcu swą miłość do Bobby’ego i zaprasza go „na czwartego”. W toku akcji odbywa się „bliższe poznanie” konkurenta do ręki Kamy. Samotubny, trochę nieporadny i o płytkiej psychice ojciec bierze so-

Kino Świt

Od czwartku 24 maja 1934 r.

Kino Świt

Wspaniały przebój amerykańskiej wytwórni Columbia Pictures Corporation. Wstrząsające realizmem i zadziwiające rozmachem sceny. — Triumf geniuszu ludzkiego. Sukces kinematografii światowej. Szczyt sztuki i techniki.

WANIMA

Gigantyczna gra potężnych sił natury. Fenomenalnie uchwycona walka konia z rysiem. — Miłość pięknej pary kochanków w gł. rolach **DOROTA Appleby, WILJAM Janney**

„Tradern Horn”, „Człowiek małpa”, „Congorilla”

bledną wobec „Wanimy”. — Nadprogram: komedia dwuaktowa, tygodnik Paramountu i polski tygodnik dźwiękowy.

Trzy wyświetlenia w dniu powszednim o godz. 5, 7, i 9 wieczór. a w niedziele i święta także o g. 3 popoł. — Zniżki dla P. Akad. (za legiti.) i uczn. szkół śred. (w mundurkach) przy kasie. Ceny miejsc od 45 groszy. Zniżki i legitymacje ważne.

Japończycy zmieniają swój chód.

Na ostatnim zjeździe lekarzy w Tokio zajmowano się m. in. typowo japońską chorobą t. zw. beri-beri, której przyczyną dopatruje się medycyna w jednostronnym odżywianiu się pociętanym ryżem, nie zawierającym witamin. Jak wiadomo, cierpienie to atakuje również nogi. W dyskusji stwierdzono, że wypadki tej choroby są coraz rzadsze i że przebieg choroby jest znacznie łagodniejszy. Dyskusja z tego powodu naukowego przeszła następnie na ogólne uwagi, przyczem mowcy podkreślali, że charakterystyczny sposób chodzenia Japończyków, a zwłaszcza kobiet zaczyna zanikać.

Są to znamienne uwagi. Na ten osobliwy chód, przez niektórych cudzoziemców zwany „kaczkowatym”, składało się rzeczywiście wiele przyczyn. Oto niemowlęta, a nawet dzieci do lat pięciu, noszono zwykle na plecach. Wpływało to naturalnie zniekształcająco na nogi małego dziecka. Ledwie zaś dzieci same zaczęły chodzić, ubierano je w kimona, które posiadają tę wadę, że niesłychanie krepują ruch w kolanach. A przecież takich kimonówdziewia się kilka, owijając je dokładnie w biodrach pasem „obi”. Stopy okrywano pewnego rodzaju skarpetkami „tabi” o jednym palcu, zapinane z tyłu powyżej pięty. Z drzewa zrobione sandały „geta” były przymocowane rzemykiem, przechodzącym przez wielki palec. Powoduje to powłóczysty chód, gdyż palcem trzeba przytrzymywać sandał. Ujemnie też pod tym względem wpływał sposób siedzenia. Siadano na nogach, podwijając stopy pod siebie. W takiej pozycji Japończycy potrafili przesiedzieć kilka godzin. Europejczyk natomiast doznaje skurczu mięśni już po kilku minutach.

Te wszystkie jednak zwyczaje zanikają ostatecznie w Japonii wraz z silnie wzierającą falą europeizacji. Dzieci nosi się na plecach jeszcze gdzieś na odległej wsi, w miastach zaś pojawiły się już dawno wózki dla dzieci. Powoli też kimono ustępuje miejsca mniej krepującemu i wygodniejszemu przy pracy strojowi europejskiemu. W ubraniach europejskich śpieszą urzędnicy i robotnicy do zajęcia, a w krótkich sportowych sukienkach dziewczęta do fabryk. Mężczyźni zachowali jeszcze kimono,

zawsze skarży się, że głośno chrapie. W każdym razie zachowam tajemnicę, chyba, że pani sama ją zdradzi...”

lecz w domu. Wdziewa je po pracy robotnik, narzeka je też i oficer, czy rolnik. Jest ono pewnego rodzaju szlafrokiem dla mężczyzny, lecz pozostaje piękną ozdobą dla kobiety. W końcu coraz więcej widzimy w japońskich domach mebli europejskich. Dawniej, gdy Japończyk zamiast na krześle, siadał na macie, obieg krwi w nogach doznawał przeszkody, a stopy były przysgniatały ciężarem ciała. Dziś już można wygodnie siedzieć w japońskim domu na europejskim krześle czy fotelu. Również w szkołach znajdują się wygodne ławki i pulpity, a dzisiejsze pokolenie już się przyzwyczaiło do lekkiego obuwia ze skóry. Równomiernie więc z zanikiem dawnego trybu życia Japończyków, zanika też i ich oryginalny, lekko chwiejny sposób chodzenia.

M. B.

Sport.

Awantury na meczach piłkarskich w Łodzi.

Przebieg rozegranego w Łodzi meczu Garbarnia—L. K. S. był bardzo burzliwy i dramatyczny. Od samego początku publiczność niezadowolona z decyzji sędziego p. Glinki przyjmowała każde jego orzeczenie wrzawą. Po zmianie pół gdy sędzia usunął z boiska zawodnika LKS Millera doszło do wielkiej awantury. Publiczność wtargnęła na boisko, grożąc zlinebowaniem sędziego. Policja oraz gracze LKS zdołali jednak sędziego obronić. Po dłuższej przerwie mecz został wznowiony i gra toczyła się przy silnie napiętej atmosferze. Po zakończeniu meczu sędzia opuścił boisko pod opieką oddziału policji.

Zawody rozegrane w tak nienormalnych warunkach nie pozwoliły naturalnie rozwinąć Garbarni gry normalnej.

Również na drugim meczu rozegranym w Łodzi o mistrzostwo kl. A. pomiędzy L. T. S. G. z Widzewem doszło do awantury. Przy stanie 1:0 dla LTSG publiczność wtargnęła na boisko i pobiła graczy LTSG. Porządek przywróciła policja. Mecz został przerwany.

W wyniku tych awantur spodziewać się należy surowych kar jakie spadną na drużyny gospodarzy, za niedostateczną ochronę zawodów.

zwrócił na pointy dialogów: z nich bowiem wynika gra aktorów — że tak powiem — od wewnątrz i z nich wynikają sytuacje zarówno tragiczne jak i komedjowe.

Ze szczerzego grona postaci zamykających wypadki „Czwartego do bridge’a”, na pierwszy plan wysunęła się gra p. Tadeusza Białkowskiego w roli Cypriana. Artysta w głosie przyzwoitym, w ruchach powolnych, w wyrazie twarzy zamyślonej — podkreślił głębokie przeżycia psychiczne i wzruszenia człowieka szlachetnego i etycznego. Rola Cypriana z „Czwartego do bridge’a” należy do najlepszych kreacji Tadeusza Białkowskiego. Innym typem, bo z gruntu komedjowym, może pomieścić sienkiewiczowski („Rodzina Połanieckich”) jest ojciec Kamy, Władysław Denhell, którego grał pan Zygmunt Kulakowski, podkreślając doskonale wszystkie komizne strony postaci. Pani Barbara Ludwiżanka była Kama. W pierwszych dwóch aktach pogoda gry i temperamentu ożywiła dramatyczny nastrój sztuki — w trzecim akcie dała artystką dużą sumę wrażeń dramatycznych. Czwartym do bridge’a, a zarazem czwartym w owym kameralnym kwartecie gry aktorskiej, był p. Wacław Zastrzeżyński jako Bobby Swan — gra jego była szczerą i przekonującą, zwłaszcza w momentach dramatycznych. Epizodyczną rolę studentki medycyny, Alicji, zagrała p. H. Duszynska.

Dekoracja Karola Frycza, wyobrażająca gabinet pana Denhella, była w doborze mebli i koloru ścian i portjer — szarmonizowana.

ANTONI WASKOWSKI.

NIESZCZEGÓLNY WYNIK ŚLĄSKIEGO RUCHU.

W Wielkich Hajdukach wobec 8.000 widzów mistrz polski Ruch rozegrał mecz towarzyski z czołową drużyną południowych Niemiec Wornatją, wywalczając zaledwie wynik nierozstrzygnięty 3:3 (1:1). Ruch, grał bardzo słabo i mimo, że Wornatja okazała się drużyną prymitywną, nie umiała rozstrzygnąć spotkania na swoją korzyść. Bramki dla Ruchu zdobyli Włodarz i Peterek (2).

AMERYKA POKONAŁA KANADĘ W MECZU O PUHAR DAVISA.

W meczu tenisowym o puchar Davisa Stany Zjednoczone pokonały Kanadę 3:0. Pierwszego dnia Soefen odniósł zwycięstwo nad Bainvillem a Shields wygrał z Martinem. Następnego dnia w grze podwójnej panów para amerykańska Lott i van Ryn wygrała z parą kanadyjską Bainville—Martin 6:1, 6:4, 6:0. Ostatnie dwie gry pojedyncze nie będą już miały wpływu na ostateczny wynik meczu.

PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA

rozpoczęte we Włoszech daly nast. wyniki: Włochy—Stany Zjednoczone 7:1 (3:0)! Węgry—Egipt 4:2 (2:2). Szwecja—Argentyna 3:2 (1:1)! Czechosłowacja—Rumunia 2:1 (1:0). Austria—Francja 2:1 (1:1). Szwajcaria—Holandia 3:2 (2:1). Hiszpania—Brazylja 3:1 (3:0)! Niemcy—Belgia 5:2 (1:2).

LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWA KRAKOWA

rozegrano w ub. sobotę i niedzielę. Nie przyniosły one nadzwyczajnych wyników. Również liczba zawodników startujących w nich była bardzo niska, co jest jednym więcej dowodem upadku popularności tego sportu na terenie Krakowa.

Hiszpańska królowa piękności.

Konkursy piękności są popularne wśród kobiet w ostatnich latach. Kandydatkom obiecuje się, że w razie wyróżnienia zostaną zaangażowane do wytwórni filmowych, że zostaną obsypane złotem i że może się ożenić z niemi jakiś książę. Są to jednak tylko bajki, opowiadane starszym dzieciom, gdyż wiele z nagrodzonych piękności źle skończyło, ponieważ trudno im było wrócić po wyczerpaniu nagrody do poprzedniego trybu życia, bardzo często zupełnie skromnego. Mimo to konkursy bywają urządzone rokrocznie i to prawie we wszystkich krajach i we wszystkich większych ośrodkach. Zdjęcie przedstawia „królową piękności” hiszpańską, sennorite Sanchez, która została wybrana na rok 1934 w Madrycie.

Kino.

Z kin krakowskich
WANDA. „Maskarada miłości”. Jest to młoda komedia, oparta na motywach już znanym, ale spreparowanym z wdziękiem. Scenariusz jest nieskomplikowany, ale na jego tle przeprowadził reżyser sporo zabawnych pomysłów, jak np.: inscenizacja przyjęć u księcia, wizyta zadowolonego męża lub zdemaskowanie fałszywej damy, niema przytem w tym filmie hałaśliwego komizmu, jak niestety ciągle widzimy w produktach krajowych, dlatego też publiczność podziwiająca perypetje bohaterów tej komedji, bawi się dyskretnie, w dobrym tonie. Wśród aktorów wyróżnia się korzystnie Paul Lukas, pełen wytwornego umiaju i kultury. W innych rolach występują: Elissa Landi, Estera Ralston i Nils Asther. „Maskaradę miłości” reżyserował James Whale, znany twórca obrazów „niesamowitych”, jak: „Frankenstein” i „Nie-widzialny człowiek”.

To słychać w Krakowie.

Wtorek 29: Marij Magdal. de Pazzis, p., Teodozji.

Wschód słońca 3.24, zachód 19.43.

Długość dnia 15 godz. i 34 min.

Środa 30: Feliksa p. m., Ferdynanda i Emmelji.

Wschód słońca 3.23, zachód 19.44.

Długość dnia 15 godzin i 35 min.

OMYŁKI DRUKU. W feljetonie „Słowianofilstwo w Poznaniu” zamieszczonym w niedzielnym numerze „Głosu Narodu” winno być Bośni zamiast Brinji, oraz na dwie zamiast na duże.

W SPRAWIE DEKORACJI MIASTA. Zarząd Miejski uprasza, by dekoracja chorągwiami domów w mieście została przeprowadzona w całości już w środę 30 bm. w porze przedpołudniowej. Specjalna dekoracja domów położonych na szlaku procesji Bożego Ciała zapomocą zieleni, kwiatów, kobierców i t. p. winna być całkowicie ukończoną w czwartek, we wczesnych godzinach porannych (do godz. 8-mej).

POŚWIĘCENIE SKLEPU ZWIĄZKU INWALIDÓW W RYNKU GŁÓWNYM. Powiatowe Koło Zw. Inwalidów Woj. w Krakowie otwarło w Ryńku Gl. Linią A—B L. 47 (dawniej „Hotel Drezdeński”) pierwszorzędną sklep z wyrobami tytoniowymi, zaopatrzonej we wszystkie gatunki tytoniu i papierosów. Również w tym samym lokalu prowadzone jest biuro ogłoszeń p. n. „Reklama”, oraz kolektura loterii państwowej, sprzedaż znaczków poczt., stempli, weksli, przyborów do palenia, pisania i t. d. — Zaznaczyć należy, że nowa ta placówka uruchomiona została celem zyskania funduszy na oświatę i opiekę społeczną dla ofiar wojny, oraz dla ich dzieci i sierót po poległych i zmarłych obrońcach Ojczyzny. — Uroczyste poświęcenie lokalu odbyło się w ub. niedzielę. Poświęcenia dokonał ks. M. Borowiczka z parafji Najśw. Marij Panny, który następnie złożył życzenia pomyślnego rozwoju na ręce przedstawicieli Zarządu Pow. Koła Zw. Inwalidów krakowskich.

PRZYJMOWANIE I WYPŁATA PRZEKAZÓW TELEGRAFICZNYCH. Z dniem 1 czerwca br. przyjmować i wypłacać się będzie przekazy telegraficzne w Krakowie i Zakopanem w dniu powszednim, niedziele i święta uroczyste od 8 do 20-tej. Godziny te nie dotyczą nadchodzących przekazów telegraficznych, oznaczonych wskazówką „nuit” względnie „nocy” — te bowiem przekazy winny być awizowane, względnie realizowane o każdej godzinie nocnej.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

W ZW. HISTORIAKÓW SZTUKI (Zakład Hist. Sztuki U. J. Coll. Nov.) odbędzie się w środę, 30 bm. o godzinie 18-tej odczyt prof. dra St. Gąsiorowskiego p. t.: „Nowsze prace archeologiczne we Włoszech”.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Wtorek, 29 maja, „Czwarty do bridge’a”

Środa 30 maja „Romans”.

Czwartek: „Rzeczpospolita poetów”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „Maskarada miłości”.

SWIT: Wanima (Dorota Appleby).

APOLLO: „Miłość w Szanghaju”.

SZTUKA: I. „Baroud”, II. „Czeluskin”.

SŁONKO: „Pieśń nad Pieśniami” (M. Dietrich).

UCIECHA: Czibi (Franciszka Gaal).

PROMIEN: „Dr. Jekyll mr. Hyde” i „Świat słucha”.

ADRIA: „Eskadra strażaków”.

BAGATELA: „Grzech jednej nocy”.

ATLANTIC: „Szalona noc w Zoo”.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA od 28 do 31 bm. „Reporter Bob”.

CYRK STANIEWSKICH na Błoniach obok boiska K. S. „Cracovia”. Nieodwołalnie 3 ostatnie dni pobytu. Dziś wtorek 29 maja 1934 r. 1 przedstawienie o godz. 8.30 wieczorem.

STEFAN JARACZ I MARJA MODZELEWSKA w TEATRZE KRAKOWSKIM. W najbliższych dniach przyjeżdża na kilka dni do Krakowa zespół warszawskiego teatru „Nowa Komedja” i w teatrze im. J. Słowackiego odegra sztukę M. Hemara p. t. „Firma”. W rolach głównych wystąpią pp.: Stefan Jaracz i Marja Modzelewska.

Odczyty.

„Znaczenie turystyki dla południowo-wschodnich ziem polskich” — odczyt na pow. temat wygłosi prof. W. Goetel we wtorek 29 bm. o godz. 19.30 przy ul. Krupniczej 8.

Złóż składkę na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy!

Nowi milionerzy.

Onegdaj podaliśmy szczegóły, dotyczące tych szczęśliwych, na których los padła wygrana miliona złotych. Obecnie pokazujemy ich fotografię. W środku siedzą p. Kozłowska i p. Wasiakowa. Między nimi stoi p. Jędrzejewski. Pierwszy na lewo p. Stanisław Drużycki. Przedostatnia na prawo p. Marja Majewska, która sprzedała ten los, za nią stoi p. Konński.

Kinoteatr **„SŁONKO”** ul. Lubicz 15.

Od dnia 25 maja 1934 roku.

Pieśń nad pieśniami

w głównej roli **Marlena Dietrich Brian Aherne.**

Początek o godzinie 5, 7 i 9, w niedzielę i święta także o 3-ciej.

Poranki w sobotę o godzinie 3, w niedzielę o 10-ej i 12-ej.

Poświęcenie Internatu P. Seminarjum naucz. żeńskiego w Krakowie.

W ostatnim czasie powstał w Krakowie Internat dla uczennic Państw. Seminarjum nauczycielskiego i ochron. ż. w Krakowie. Dzięki staraniom dyrektorki Zakładu p. Zofji Przybylskiej wyznaczono i urządzono na ten cel „Dwórzek”, własność hr. Zamojskiego przy ul. Straszewskiego 18. Mieszka tam ponad 30 uczennic, z olbrzymiego zaś ogrodu korzysta młodzież całej szkoły, przy nauce przyrody, gimnastyce (boisko gimn. i siatkówka), jak i dla celów rozrywkowych.

W ubiegłą niedzielę odbyło się poświęcenie Internatu, którego dokonał katecheta Seminarjum, ks. Józef Mazanek. Podniosła uroczystość miała charakter wewnętrzny. Zaszczycili ją obecnością p. nac. Bryda i liczne grono rodziców uczennic, tak obydwu Seminarjów, jak i szkoły dziewczęcej.

Internat dla uczniów Seminarjum naucz. męskiego w Krakowie.

Institucja dobroczynna, zostająca pod protektoratem ks. Metropolity krakowskiego a umożliwiająca kandydatom stanu naucz. odbyć studjów w możliwie dobrych dla siebie warunkach, rozpoczęła drugie pięćdziesięciolecie swego istnienia. Założona przed przeszło pół wiekiem przez szlachetnych inicjatorów (Szujski, Popiel, Scipio, Tarnowski, Tomkowicz), roznamiętniających doniosłość wychowania przyszłych nauczycieli w dobrej atmosferze, przetrwała do dziś, spełniając swe zadanie ku zadowoleniu władz szkolnych i społeczeństwa, które nie szczędziło jej poparcia tak za czasów zarobkowych jak i za czasów polskich.

W ostatnich czasach, gdy seminaria nauczycielskie na mocy nowej ustawy szkolnej dopelniają już swego żywota, postanowił Zarząd Internatu przemienić Instytucję na zakład wychowawczy nie tylko dla seminarzystów, ale i dla uczniów innych zakładów kształcenia nauczycieli, jak np. Pedagogja, których uczniowie już w b. roku szkolnym byli w internacie pomieszczeni. Postanowiono odpowiednio zaadaptować budynek Internatu, aby go przystosować do potrzeb młodzieży starszej.

Ostatnie Walne Zgromadzenie Internatu stwierdziło zupełnie pomyślny stan Zakładu pod względem wychowawczym, oraz normalny stan gospodarki skromnymi funduszami, płynącymi z opłat uczniów, bardzo niskich (opłata za całe utrzymanie wynosi miesięcznie 50 zł.), które nierozwagi wpływają z powodu trudnych dzisiejszych warunków ekonomicznych. Ponieważ ks. Regens poza normalną działalnością Internatu zapoczątkował także z ramienia Internatu charytatywną działalność dla seminarzystów i stud. Pedagogjuna, nie będących na utrzymaniu Internatu, a na ten cel nie posiada dostatecznych funduszy — Zarząd apeluje do ludzi dobrej woli i rozumiejących znaczenie tego rodzaju placówki wychowawczej o jakakol-

wiek pomoc materialną w gotówce lub wiktualjach. Przesłać ją można na ręce Zarządu Internatu w Krakowie (ul. Karmelicka 41).

Koncert muzyki której słuchał król Jagiełło.

Ku uczczeniu 500-nej rocznicy wielkiego króla polskiego, Władysława Jagielly, rzęglonia krakowska organizuje we środę dnia 30 bm. dwie audycje w hołdzie zwycięzcy z pod Grunwaldu. O godzinie 17.50 prof. U. J. dr. J. Dąbrowski wygłosi prelekcję w której odmaluje króla na tle dziejowem; o godzinie 18.10 nadana będzie specjalna audycja muzyczna. Program jej zawiera muzykę, której słuchał Władysław Jagiełło. Koncert opracował na podstawie autentycznych dokumentów (z biblioteki hr. Krasińskich) znakomity muzykolog dr. Z. Jachimecki.

Badania historyków (Piechociński) i muzykologów wykazały, że na dworze króla Jagielly w Krakowie była uprawiana muzyka, że byli używani trębacze, fletniści i tympaniści, cytataryści-gęślarze i że istniały organy. Najstarszym znanym nam z nazwiska kompozytorem polskim był **Nikołaj z Radomia**, muzyk teoretycznie wykształcony i wprawny, którego utwory, jak zbadał prof. Jachimecki, odpowiadają współczesnemu stylowi sztuki francusko-włoskiej. Czynnymi byli w Krakowie i inni kompozytorowie. — W koncercie w dniu 30 bm. o godzinie 18.10 obejmującym utwory z lat 1424-1424 (godzinie 18.10 obejmującym utwory z lat 1424-1424) Krakowa „Cracovia civitas” (autor nieznany) na jeden głos z tow. instrumentów, 2) **Nikołaj z Radomia:** Kompozycja na trzy głosy instrumentalne, 3) **Pieśń Jacińska do św. Stanisława** na chór chłopięcy z tow. instrumentów, 4) **Marzowa pieśń studentów krakowskiej Wszechnicy** na uroczystość wyboru **Króla Zaków** na jeden głos (chór męski), chór chłopięcy z tow. instrumentów, 5) **Nikołaj z Radomia:** Gloria — na trzy głosy a capella w wyk. chóru Cecyljańskiego i zespołu instrumentalnego orkiestry urzędników Ubezpiec. Społecznej w Krakowie.

Święto sportowe młodzieży krakowskich szkół średnich

odbędzie się w środę, 30 bm. na boisku klubu sport. „Cracovia” o godz. 9 rano. Program obejmie gry i zabawy ruchowe, lekcje dziewcząt i chłopców, finał koszykówki i siatkówki, pokaz obozownictwa harcerek, ćwiczenia żeńskiego oddziału PW i bieg z przeszkodami. Uroczystość zakończą zawody pływackie w pływalni Y. M. C. A. w godz. od 16 do 18-tej.

Autobusu kolejowe rusza 1 czerwca.

Krak. Dyrekcja Kolejowa zakupiła 18 luksusowych autobusów, które już od 1 czerwca zaczęły kursować na różnych liniach. Są one obłożone na około 20 osób i mają bardzo wytworne wewnętrzne urządzenie. Niema w nich wspólnych siedzeń na kilka osób, lecz dla każdego pasażera przeznaczony jest wygodny fotel. Każdy autobus oznaczony jest orłem i napisem P. K. P.

Miasto zaciąga pożyczkę

na budowę tramwaju do cmentarza.

Dnia 28 bm. odbyło się pod przewodnictwem prezyd. miasta, dr. M. Kaplickiego posiedzenie Zarządu Miejskiego na którym m. in. przyjęto projekt regulaminu czynności Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej, uchwalono: przekształcenie Miejsk. Zakł. Opiekuńczych na społeczne zakłady opiekuńcze, jakoteż zatwierdzono plany urządzenia ul. Krupniczej i chodnika w części placu Bernardyńskiego. Wkońcu posiedzenia przyjęto wnioski dotyczące kilku pożyczek, m. in.: na uzbudzenie gruntów państwowych, oraz na budowę toru tramwajowego do cmentarza rakowickiego.

Pielgrzymka Małek-katoliczek na Jasną Górę

wyrusza z Krakowa 2 czerwca o g. 11.58. Wyjazd z Częstochowy 3 czerwca o godzinie 14.40. Msza św. w kaplicy Matki Boskiej z kazaniem odprawiona zostanie o godzinie 8-mej, pozem uczestniczki pielgrzymki weznają udział w procesji Bożego Ciała na Jasnej Górze. Informacyj udziela oraz wpłaty przyjmuje firma E. Łodziński, Rynek gl. róg Florjańskiej.

Pociąg z Krakowa do Hajduk.

Dnia 3 czerwca br. jedzie pociąg popularny z Krakowa do Hajduk. Odjazd z Krakowa o g. 14.00, odjazd z Hajduk 20.10. Cena przejazdu tam i z powrotem 4.30 zł. Bilety wstępu na zawody Garbarnia — Ruch — po cenach znacznie niższych — do nabycia w pociągu. Początek o godzinie 17.00.

OSTATNIE 3 DNI POBYTU CYRKU STANIEWSKICH W KRAKOWIE.

Dowiadujemy się, że cyrk Staniewskich kończy już w najbliższy czwartek 31 maja gościnne występy w Krakowie. Publiczności Krakowa pozostało zatem tylko 3 dni na zwiedzenie doskonałego widowiska. To co nam Dyrekcja cyrku w bież. roku pokazała jest pierwszorzędnym widowiskiem, na całość którego składają się doskonałe atrakcje cyrkowe świata. Wszyscy, którzy do dnia dzisiejszego nie odwiedzili cyrku i nie przeżyli w nim 3 godzin ustawicznego napięcia i emocji niech to czempredzej uczynią, ponieważ cyrk pozostaje w Krakowie tylko do czwartku 31 maja włącznie, a potem będzie zapóźno.

Z sali sądowej

Proces Sikorowicza.

W procesie przeciw osk. Oz. Sikorowiczowi, przesłuchiwano szereg świadków, zeznających odnośnie do afery „Encyklopedji kieszonkowej”. Jak wiadomo, oskarżony zwrócił się swego czasu do wielu profesorów U. J. z propozycją współpracy w ukazaniu się mającej „Encyklopedji”. Dużo osób, nie przeczuwając brzydkiej afery, zgodziło się na współpracę, inni wręcz odrzucili propozycję. Wczoraj przesłuchiwano jako świadka m. i. ks. prof. dr. Archutowski, do którego zwrócił się wydawnik Sikorowicza, ks. prof. Archutowski zastrzegł się wyraźnie przeciw wciągnięciu jego nazwiska na listę współpracowników „wydawnictwa”. Zeznawali jeszcze prof. dr. St. Szuman, prof. dr. J. Bystron, prof. Ak. Górni, dr. M. Jeżewski, dyr. Beres i inni.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Rozalja Kaimowa, Stary Sącz. — Nadesłany list otwarty nie nadaje się do umieszczenia w dzienniku. Skierowaliśmy go do p. p. sła Rybarskiego (Warszawa, Sejm), do którego Pani się zwraca.

P. Stan. Maykowski. — Wiersz „Pastwisko” nie nadaje się, czegoś mu brak. — zdaje się, że myśli przewodniej. Drugi wiersz „Matka” winien mieć raczej tytuł: „Dom”. Byłby wtedy zrozumialszy. Poza tem obydwa wiersze świadczą o dobrej technice poetyckiej.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za czerwiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów załączających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie załagłości wyrównać.

Bycie gospodarzem Czy zgodzą się na wypłatę pensji bonami.

Instytucje krakowskie otrzymały zapytanie od Izby Przemysłowo-Handlowej.

Donosiliśmy niedawno, że rząd zwrócił się do instytucji i przedsiębiorstw miejskich w Poznaniu w sprawie wypłaty części uposażeń pracownikom bonami funduszu inwestycyjnego. Oczywiście instytucje te dały odpowiedź pozytywną, wyrażając zgodę na nabycie odpowiedniej partii bonów, celem uskutecznienia niemi wypłaty uposażeń.

Ostatnio tę samą interwencję podjęły władze na terenie Krakowa. Mianowicie szereg instytucji prywatnych, banków i t. p. otrzymało w ciągu wczorajszego dnia pisma z Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, odgrywanej w tym wypadku rolę pośredniczącej, z zapytaniem, czy dyrekcje tych instytucji, oraz ich pracownicy, zgodziliby się na wypłatę części ich uposażeń, a mianowicie 10% plac — bonami funduszu inwestycyjnego. Fakt ten był przedmiotem ożywionych komentarzy wśród sfer gospodarczych Krakowa. Według wyrażanej opinii, odpowiedź na zapytanie czynników rządowych w sprawie bonów pójdzie niewątpliwie w tym kierunku, że odnośnie instytucji zgodzą się na wypłatę plac personalu bonami i żadna nie zechce przeciwstawić się propozycjom płynącym z góry. Jak dotychczas sprawa wymiany bonów na gotówkę nie przedstawia trudności, gdyż boni można swobodnie wymieniać do 100 złotych dziennie na osobę w urzędach skarbowych, bez potrąceń. Jeżeli jednak na rynku pojawiła się zbyt duża ilość bonów, nie jest wykluczone, że ukazałyby się wówczas w tej sprawie specjalne zarządzenia.

Splata odsetek Pożyczki Narodowej.

Ministerstwo skarbu umieściło w planie splaty odsetek od długów państwowych na drugi kwartał bież. roku budżetowego odpowiednio fundusze na pokrycie pierwszych odsetek Pożyczki Narodowej. Na cel ten wyasygnowana będzie w lipcu kwota 6 milionów zł. Niewyjaśniona pozostaje na razie sprawa możliwości lombardowania obligacji tej pożyczki, które to obligacje będą wydawane od 1 lipca bież. roku.

Wypicie cukrowni polskich z rąk obcego kapitału.

Cukrownictwo polskie dokonało w ostatnich dniach transakcji, na podstawie której większy pakiet akcji szeregu cukrowni na terenie wojew. poznańskiego przeszedł z rąk kapitalistów holenderskich w ręce cukrowników poznańskich. Aby zapobiec możliwemu przejściu dotychczasowego holenderskiego stanu posiadania w naszym cukrownictwie do rąk innych kapitalistów zagran., kilka większych grup cukrowniczych, zrzeszonych w związku warszawskim, nabyło przy pomocy finansowej banków, cały holenderski portfel akcji, obejmujący większość udziałów w cukrowniach: Janikowo, Pakość, Tuczo, Opalenica, Środa i Wierzchosławice oraz część akcji cukrowni we Wrześni. Dzięki tej transakcji poważna grupa cukrowni znalazła się w rękach kapitału polskiego.

Waluty w Krakowie.

Kraków, 28 maja. Prywatne obroty bankowe nie przyniosły większych zmian w kursach walut zagranicznych. Dolary gotówkowe notowano po 5.25—5.28, dewizę na Nowy Jork 5.26 i pół do 5.29 i pół, funty angielskie dewiza 26.90—27.05, gotówka 26.85—27, marki niemieckie gotówka 204—206, dewiza 207.75 do 208.50, szylingi austriackie gotówka 98.50 do 99.50, franki szwajcarskie 172—172.50 korony czeskie gotówka 21.80—22, franki francuskie 34.90—35.

Papiery nieco mocniejsze: pożyczkę stabilizacyjną notowano po 67—67.25, 5% pożyczkę kolejową 58.75.

Zjazd urzędniczy w obronie emerytów.

W ubiegłą niedzielę obradował w Krakowie zjazd delegatów Związku Zrzeszeń urzędniczych Wojew. Krakowskiego. Na zjeździe tym, bardzo żywo komentowano m. in. sprawę krzywd emerytów, dotkniętych zwłaszcza przez ostatnie zarządzenie, odbierające im dodatek mieszkaniowy. Zaapelowano do Centr. w Warszawie, aby starała się krzywdę tę naprawić, by emeryci, wdowy i sieroty mogli odzyskać poprzednie zaopatrzenia, a szczególnie domagano się akcji w tym kierunku, aby żaden funkcjonariusz państwowy przeniesiony w stan spoczynku przed 1 lutego 1934 nie pobierał emerytury niższej od funkcjonariusza, przechodzącego w stan spoczynku po tym terminie, a posiadającego ten sam stopień służbowy

Dziewięć „niemieckich“ przykazań pracy.

OGŁOSZONO TERAZ W CAŁYM KRAJU.

Ze wszystkich tablic i słupów reklamowych wołają teraz w Niemczech do każdego przechoźnia wielkie afisze z podpisem premiera Goeringa, wzywające wszystkich do pracy w formie 9 nakazów. Brzmiały one tak:

1. Do wszystkich. Niechaj przełęczą wszystkim każdy otrzyma jakąś pracę, a następnie każdy własciwa sobie.

Dzisiaj walor ma tylko czyn. Praca uzyskuje swą wartość przez świadomość (?), z jaką jest wykonywana. Przeto każdy musi wszędzie tam przyłożyć ramię, gdzie tego zachodzi potrzeba. Tylko przez wykonanie pracy tam, gdzie jej dotąd zaniedbano — przede wszystkim na wsi i w gospodarstwie domowym — rozwinię się praca w rzemiośle i przemyśle.

2. Niemieckiemu młodzieńcowi. Weź łopatek do ręki i idź na wieś.

Tam spełnisz swój obowiązek — wedle naszego dzisiejszego zrozumienia — w stosunku do tych spraw, które służą ogółowi. Zahartuj się swe ciało i stworzysz gospodarza wartości.

3. Niemieckiej dziewczynie. Chwyć garnek, łopatkę i miotłę, wtedy prędzej znajdziesz męża.

Poznaj przyrodzone swe powołanie i działaj wedle tego. Nie stawiaj wyżej zewnętrznych przyjemności, połączonych z pracą w biurze lub fabryce od przygotowania się do przyszłych zadań gospodni domu. Będziesz zdrowszą, świeższą i piękniejszą.

4. Pracownikowi. Bierz wszelką pracę, jaką ci ofiarują, bo tylko to przywróci cię do narodu.

Niekwalifikowany robotnik, który jednak coś umie i stara się, jest więcej wart niż zwolony fuszer. Każdy winien stać się mistrzem, gdziekolwiek wypadnie mu praca. Próżniactwo osłabia ducha i ciało. Nie czekajcie przeto, aż się opróżnią pożądaną przez was miejsca pracy, życie gospodarze uległo ogólnej zmianie. Ochotnie przyjmujcie pracę, która wam ofiarują na wsi. Gdy się tam okażą użytecznymi, nadacie się także do rzemiosła i będziecie później mogli także tam znaleźć pracę.

5. Kobięcie pracującej zawodowo. Zawód ciebie nie uszczęśliwi, właściwym twym polem działania jest dom.

Nie pozwól mężczyznom być bez pracy, lecz wróć do gospodarstwa domowego. Ustąp mężczyźnie miejsca przy warsztacie, gdyż inaczey musisz go utrzymywać pracą swych rąk. Pieniądze i zaopatrzenie na starość nie ci nie pomogą, gdy życie twe nie będzie miało właściwej treści a ty będziesz duchowo i fizycznie marnieć.

6. Kierownikom przemysłów. Pasymista zabiera chleb sobie i innym, optymistą przewycięża przesilenie gospodarze.

Dzisiaj chodzi nie o wysokie dywidendy, lecz o służbę dla ogółu. Masz wszystkie wszelkie możliwości obdzielenia ludzi pracą, ale nie przez niskie płace dla młodocianych i kobiet. Przydzielaj wolne miejsca żonom.

7. Naszym żonom. Nie zabieraj czasu dzieciom i mężowi, weź służącą do pomocy.

Jeżeli młodej dziewczynie dasz pracę i chleb, dom twój stanie się miłszy i lepiej zagospodarowany. Stanie się on źródłem radości pracy dla twego męża (?) a podstawą życiodajnych uczuć i myśli twoich dzieci (?).

8. Wieśniakowi. Im gorzej powodzi się państwu, tem więcej należy uprawiać. (Fryderyk Wielki).

Jeżeli rolnictwo stoi silnie, wtedy możesz gospodarować z planami na przyszłość. Podnoś kulturę roli, łąk, rowów i dróg. Państwo ci pomoże, a ty także pomożesz państwu i wielu swoim rodakom.

9. Pracownikom państwowym. Kto z was chce jeszcze dalej jeździć na koniu biurokratycznym, ten nie nadaje się już do nowych czasów.

Nie spychaj odpowiedzialności na drugich, lecz czuj się sam odpowiedzialnym w powierzonym ci zakresie działania.

Wogóle: Tylko trochę różnie zabieraj się do roboty.

To pewna, że hitlerowski faszyzm jest jeszcze rzęj demokratycznym od swych wioskich czy innych wzorów.

Od soboty dnia 26 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Wielki podwójny program! — Prześliczny romans o cudownej muzyce!

BAROUD

znakomite arcydzieło, które zyskało rozgłosny sukces! — Wspaniała wystawa! — Zachwycające tło! Realizował to świetne dzieło chlubnie znany reżyser Rex Ingram twórca „4 jeźdźców Apokalipsy“ i innych czołowych arcydzieł.

Najnowsza sensacja świata!

CZELUSKIN

Wyprawa prof. Otona Szmida z Leningradu w kierunku cieśniny Beringa na łamaczu lodów „Czeluskin“. — Bohaterska epopeja odwagi ludzkiej! Straszne przeżycia rozbitków na krze lodowej! — Niszynkie przygody sowieckiego łamacza lodów w strefach podbiegunowych. — Bezkrasne głębie oceanów! — Pływające góry lodowe! Miliony ludzi z zapartym tchem oglądali ten fascynujący barwny reportaż.

UWAGA: Wielki konkurs Filmowy Redakcji Przeglądu Filmowego, Teatralnego i Radiowego. Blizsze szczegóły na ekranie! — Dla PP. Urzędników, Wojskowych, i Akademików za okazaniem legitymacji niżki z III miejsc na I miejsca, z II miejsc na fotele.

Radio.

NOWY TYP ODCZYTÓW W POLSKIM RADJO.

W okresie letnim radio nadawać będzie od czyt. które będą raczej pogadankami, feljetonami lub reportażami z życia. O ile możliwości wyeliminowano z programu letniego wszystkie te odczyty, które nie mogą liczyć na wielką ilość słuchaczy, gdyż radio stało się na stanowisku, że odczyt ma tem większą wartość im szersze grono słuchaczy zainteresuje. Oczywiście w skromnych granicach będą utrzymane odczyty specjalne, przeznaczone dla pewnych grup zawodowych lub też dla ludzi o pewnym specjalnym poziomie umysłowym, ale będą one zawsze traktowane tylko jako wyjątek od ogólnej zasady. Jeśli chodzi o metodę układania programu odczytowego, to radio — dla uniknięcia przypadkowości — będzie samo wynajdywać prelegentów i umawiać z nimi pewne tematy. Zasada zamawianych odczytów, które często łączone będą w interesujące cykle, została ustalona w radio ze względu na dobro słuchaczy, którzy woła systematyczną różno-

rodność. Skrócenie czasu słowa mówionego w radio do 15-tu względnie 10-ciu minut jest po ciągnięciem bardzo rewolucyjnym, niemniej jednak koniecznym. Ludzie w Polsce nie umieją ani krótko mówić, ani też pisać. Ze rzeczy te są możliwe, świadczy odcie piśmiennictwo francuskie, gdzie najpoważniejsze zagadnienia omawiane są krótko, zwięźle, popularnie i lekko. W stosowaniu tych zasad w Wydziale Odczytowym Polskie Radio będzie nieubłagane, zwłaszcza, że i nowe pokolenie prelegentów ma skłonność do popełniania tego samego grzechu, który był cechą dawnej szkoły niemieckiej. Tematy odczytów, ułożone przez radio, będą w okresie letnim zgóry opracowane i podane bądź w formie cykli, bądź też zagadnień aktualnych.

CZY ANTENA ZEWNĘTRZNA MOŻE SPOWODOWAĆ POŻAR?

Często, a zwłaszcza na wsi można się spotkać z zdaniem, że radio powoduje niebezpieczeństwo pożaru. Sprawa bynajmniej nie nada je się do śmiechu, trzeba bowiem zrozumieć życie rolnika poznać je z bliska, zrozumieć też wielkość kłeski i rozpacz, gdy cały jego majątek i dobytek staje się pastwą płomieni, a on nie jest w możności stawić temu oporu. Tak było przed laty z wprowadzaniem oświetlenia elektrycznego. Obawiano się wzmoczonych uderzeń piorunów, krótkich śpięć, zabijania ludzi i bydła. Dziś obawy te zniknęły.

Z radjem rzecz się ma tak samo. Naogół zakładanie anteny czy drutu miedzianego w powietrzu, wysoko nad dachami domów czy stodoł lub innych zabudowań spotyka się jeszcze z różnego rodzaju obawami, a przedewszyst-

kiem z obawą czy nie zwiększa się przez to niebezpieczeństwo uderzenia piorunów?

Antena, to jest druty chwytające fale radiowe, jest swego rodzaju piorunochronem, zmniejszającym niebezpieczeństwo uderzenia piorunu z zastrzeżeniem, rzecz oczywista, że antena będzie dobrze uziemiona. Tak się przedstawi strona teoretyczna; zobaczymy jednak, że doświadczenie jakim obecnie już rozporządzamy w zupełności potwierdza teorię. Przed kilku bowiem laty można było ilość anten u nas w kraju policzyć na palcach. Również zagrożenią nie było ich wiele. Dziś niema ani miasta ani wsi, gdzieby nie widać formalnej sieci anten sterujących ponad dachami. Czy przytem zwiększyła się ilość uderzeń piorunów? Statystyka stwierdza, że nie. Drugi przykład. Towarzystwa Ubezpieczeniowe, które początkowo miały zamiar wprowadzić pewne przepisy ochronne dla tych, którzy instalują anteny na dachach cofnęły je, gdyż praktyka wykazała ich bezcelowość. Fakty te więc mówią same za siebie. Przed burzą i przed udaniem się na spoczynek antenę należy zawsze uziemić. W tym celu w każdej instalacji radiowej powinien znajdować się przełącznik, umożliwiający bezpośrednio i pewne połączenie anteny z ziemią.

Programy stacji radiowych Środa, 30 maja 1934.

Kraków, (304.3) G.: 7.00 Audycja poranna; 11.35 Program na dzień bieżący; 11.40 Przegl. prasy; 11.50 Wiadomości bieżące; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Płyty; 12.30 Wiadom. meteor.; 12.33 Płyty; 12.55 Dziennik południowy; 15.00 Hejnał i pieśni majowe z Wieży Marj.; 15.20 Arje i pieśni; 15.50 Program dla dzieci; 16.20 Feljton: „Przez moje okno“; 16.35 Transmisja z Warsz.; 17.40 Odczyt: „W 500-ną rocznicę zgonu Władysława Jagiełły“; 13.10 Koncert muzyki której słuchał król Władysław Jagiełło w latach 1424—1430; po pierwszym punkcie: komentarz historyczny do wykonania programu poda dr. Z. Jachimecki, prof. U. J.; 18.40 Muzyka z płyt; 18.50 Program na dzień nast.; 18.55 Skrzynka techniczna; 19.10 Rozmaitości; 19.15 Tańce z op. Moniuszki; 19.20 Transmisja z Warsz.; 19.38 Wiadomości sportowe lokalne; 19.40 Transmisje z Warsz.; 20.20 Płyty; 20.40 Transmisja z Rzymu: opera „Turandot“ Puccini'ego; 23.45 Muzyka tan. z płyt 24.00 Hejnał z Wieży Marj

Lwów, (377.4) G.: 15.55 „Tajemnice języka polskiego“; 16.20 „Listy i programy“; 18.40 „Piłkarstwo w okręgu lwowskim“; 19.10 Akcja Radio — dzieciom.

Warszawa, (1345) G.: 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 7.05 Gimnastyka; 7.25 Muzyka poranna z płyt; 7.35 Dziennik poranny; 7.40 C. d. muzyki z płyt; 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego; 8.00 Program na dzień bieżący; 11.40 Przegląd prasy; 11.50 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy“; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa; 12.05 Muzyka popularna (płyty); 12.30 Wiadom. meteor.; 12.33 D. c. muzyki z płyt; 12.55 Dziennik połudn.; 15.05 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.10 Wiadomości gospod.; 15.20 Płyty; 15.50 Program dla dzieci; 16.20 Skrzynka pocztowa; 16.35 Muzyka lekka; 17.30 Odczyt „Poszukiwanie dróg rozwojowych“ 17.50 Transmisja z Krakowa; 18.40 Płyty; 18.50 Program na dzień następny; 18.55 Rozmaitości; 19.10 Skrzynka rolnicza; 19.20 Feljton literacki „Jerzy Szarecki“; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.40 Dziennik wieczorny; 19.50 „Myśli wybrane“; 19.52 Koncert z cyklu „Historja sonaty fortepianowej“; 20.25 Płyty; 20.40 Transmisja z Rzymu. Opera „Turandot“; w przerwie I-szej Feljton p. t. „Wystawy i rzeczywistość włoska“; w przerwie II-giej wiadom. meteor. i komunikat polityczny; 23.45 Muzyka z płyt.

Katowice, (395.8) G.: 16.20 Porady radio-techniczne; 18.50 Rozmaitości 19.05 „Bałtyk i jego dzieje“; 24.00 Skrzynka pocztowa w języku franc.

I. G. Farbenindustrie buduje fabrykę w Gdańsku.

Wielki chemiczny koncern niemiecki I. G. Farbenindustrie rozpoczął budowę własnej fabryki na terenie Wolnego Miasta Gdańsk, spodziewając się, że w ten sposób znajdzie większy zbył swych produktów w Polsce. Prasa żydowska zapewnia, że nie to koncernowi nie pomoże, gdyż istotnym powodem zmniejszenia się zbytu towarów niemieckich w Polsce jest bojkot żydowski.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Z Sas Błażowskich Karolina Macharska

wdowa po inżynierze Pol. Kolei Państw.

przeżywa lat 75, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Panu dnia 28 maja 1934 r.

Wyprowadzenia zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w środę dnia 30 bm. o godzinie 3 1/2 popołudni. Na który to smutny obrzęd stroskali syn, synowa i wnuki zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

Nabożeństwo żałobne
odprawione zostanie w piątek dnia 1 czerwca o godzinie 9 rano w kościele Ks. Ks. Zmartwychwstańców przy ul. Łobzowski.

Osobnych zawiadomień rozsyłać się nie będzie.

BĘDZIE CIEPLEJ, ALE I WIĘCEJ DESZCZÓW.

Warszawa, 28. 5. (Telef. wł.). Zapowiedzi meteorologiczne stwierdzają, że w najbliższym czasie nastąpi ocieplenie, połączone z opadami.

Likwidacja zatargu w fabryce „Perkun”.

Warszawa, 28. 5. (Telef. wł.). O godz. 13 gmach fabryki Perkun przy ul. Grochowskiej otoczył silny oddział policji w hełmach, uzbrojonej w karabiny i oddział rezerwy konnej. Przybyły trzy samochody policyjne, w tem dwa pancerne. Policja pod dowództwem dwu komisarzy wkroczyła do hali fabrycznej, skąd usunęła znajdujących się tam od 7 maja 162 strajkujących robotników. Usunięcie odbyło się w zupełnym spokoju.

Gdańsk przeciw komunistom.

Gdańsk, 28 maja. Zarządzeniem prezydenta policji została dziś partja komunistyczna zakazana na całym terenie Wolnego Miasta Gdańska. Zarządzenie uzasadnione jest tem, iż partja komunistyczna w ostatnich czasach tworzyła liczne grupy uzbrojone, co miały wykonać ostatnie rozprawy sądowe. Uwzględniając statut W. M. podlegający kontroli Ligi Narodów, posłom komunistycznym nie zakazano działalności poselskiej, zabroniono im natomiast działalności partyjno-organizacyjnej.

W SAARBRUECKEN SKRADZONO CZTERY CETNARY DOKUMENTÓW.

Saarbruecken (PAT.). Komisja rządząca komunikuje w sprawie kradzieży dokonanej w szkole francuskiej w Saarbruecken, iż urzędowo stwierdzono, że trzech sprawców kradzieży zbiegło wraz z łupem do Rzeszy niemieckiej. Żadnych aresztowań nie można było przeprowadzić. Do prokuratury zgłoszono odpowiednie doniesienie. Skradziono 4 cetnary aktów i dokumentów.

Przy pełnym komplecie rozpoczynają się obrady rozbrojeniowe

Genewa, 28 maja. Delegacja francuska z ministrem spraw zagranicznych Barthou na czele przybyła dziś rano do Genewy. Tym samym pociągiem przybył także angielski minister spraw zagranicznych sir John Simon. W związku z rozpoczynającymi się obradami rozbrojeniowymi przybyły też do Genewy wszystkie miarodajne osoby, jak Henderson, Norman Davis, Litwinow, Benesz, Aloisi i in. Pierwsze prywatne rozmowy odbyły się dziś przedpołudniem między delegacją francuską a angielską.

PREZYDJUM KONFERENCJI ZACZEKA NA DEKLARACJE PAŃSTW.

Genewa, 28. 5. (PAT.). Prezydjum konferencji rozbrojeniowej zebrało się dziś popołudniu pod przew. Hendersona. Zgodnie z przewidywaniami posiedzenie miało charakter czysto formalny.

Henderson podkreślił, że sytuacja konfe-

rencji jest krytyczna. Prezydjum winno zbadać tę sytuację i wypowiedzieć się co do procedury, jaką należy zalecić komisji głównej. Upřednio jednak wskazane jest, być może, zachekać na deklaracje, jakie będą złożone w komisji głównej.

Poza Hendersonem przemawiał tylko min. Barthou, który podkreślił, że stanowisko Francji nie uległo zmianie od początku konferencji. Francuski minister spraw zagranicznych podziela opinie Hendersona, że konferencja nie powinna być uważana za rzecz skończoną.

W konkluzji prezydjum postanowiło zachekać na deklaracje, które będą złożone w komisji głównej.

P. BECK W GENEWIE.

Genewa, 28. 5. (PAT.). Dziś popoł. przybył do Genewy minister spraw zagr. p. Beck w towarzystwie szefa gabinetu p. Dębickiego.

Codos i Rossi przelecieli Atlantyk w najniebezpieczniejszym odcinku.

Paryż, (PAT.) Według ostatnich wiadomości z Nowego Jorku samolot „Joseph le brix” znajdował się około godz. 15/14-tej nad stanem Maine. Lotnicy przeszli z drogi deposesę, przejętą przez parowiec „Champlain”, w której proszą, aby lotnictwo nowojorskie przygotowało się do skontrolowania przelotu „Joseph le brix” nad Lloyd Bennet-field, według innej wersji otrzymanej z radjostacji w Chatham w samolocie ujawnione zostały drobne uszkodzenia, które lotnicy spodziewają się naprawić sa-

mi i w tym wypadku nie lądowałiby na lotnisku Lloyd Bennet. Bez względu na to jaki będzie wynik raidu, którego ostatecznym celem jest San Diego lub San Francisco, należy podkreślić, że Codos i Rossi zdołali już przelecieć z Paryża do Ameryki północnej bez lądowania na najniebezpieczniejszym odcinku Atlantyku.

Minister lotnictwa przesłał lotnikom telegram z powinszowaniami oraz zawiadomieniem, że Rossi został mianowany kapitanem, zaś Codos otrzymał komandorję Legji honorowej.

Rezultat wyborów do rad miejskich.

Warszawa, 28. 5. (Telef. wł.). Akcja wyborów do rad miejskich, które odbyły się w niedzielę 27 b. m. objęła ogółem 335 miast i miasteczek na terenie całego kraju. W wielu miejscowościach — w tych mianowicie, w których ogłoszono tylko jedną listę kandydatów (sanacyjną) — głosowanie nie odbyło się. Takich miast i miasteczek, według przybliżonych obliczeń było około stu. We wszystkich innych miastach, gdzie toczyła się walka wyborcza — głosowanie odbyło się, wyniki napływają jednak powoli, gdyż miejscowe komisje wyborcze w wielu wypadkach nie mogą się uporać z przepisami nowej skomplikowanej ordynacji. Dotychczas wyniki te przedstawiają się następująco (według danych urzędowej P. A. T.):

Województwo krakowskie.

Zakopane lista nr. 1 — 20, stron. nar. — 1, PPS. — 2, żydzi bezpartyjni — 1.

Wadowice lista nr. 1 — 15, lista mieszczńska — 1,
Wilamowice lista nr. 1 — 12.
Maków lista nr. 1 — 5, bezpartyjni — 1, Stron. Nar. — 3, Str. lud. — 1, żydzi — 1.
Mielec lista nr. 1 — 9, ortodoksi — 5, sjonisci — 2.
Muszyna lista nr. 1 — 11, ortodoksi — 1.
Żywiec lista nr. 1 — 16.
Kałwaria lista nr. 1 — 8, chrz. dem. — 1, żydzi bezpartyjni 3.
Zator lista nr. 1 — 10, ortodoksi — 2.
Radomyśl Wielki lista nr. 1 — 5, chrz. dem. 1, ortodoksi 4, inni żydzi 2.
Tuchów lista nr. 1 — 9, Stron. lud. 1, żydzi 2.
Myslenice lista nr. 1 — 11, Stron. lud. 2, ortodoksi 3.
Jordanów lista nr. 1 — 10, ortodoksi 2.
Dębica lista nr. 1 — 11, żydzi 5.
Sędziszów lista nr. 1 — 5, żydzi 6, Stron. nar. 1.
Limanowa lista nr. 1 — 6, żydzi 6.
Zabno lista nr. 1 — 8, żydzi 1.

Województwo lwowskie.

We Lwowie większość zdobył B. B. i żydzi. Prawdopodobny wynik wyborów do Rady miejskiej WE LWOWIE przedstawia się następująco: lista nr. 1 uzyskała 46 mandatów, żydzi (sjonisci i współpracujący z BBWR.) 16 mandatów, Stron. nar. 5 mandatów, socjaliści 5 mandatów.

Drohobycz lista nr. 1 — 13, Stron. lud. 1, bezpartyjni 3, Undo 5, Starorusini 1, ortodoksi i bezpartyjni 4, sjonisci 5. Szczerzec lista nr. 1 8, ortodoksi 2, sjonisci 2, Kańczuga lista nr. 1 4, Chł. Stron. Rola. 1, Stron. nar. 2, bezpartyjni 1 ortodoksi 3, sjonisci 1. Jaryczów Nowy lista nr. 1 — 6, Undo 2, ortodoksi 4 mandaty.
Rudki lista nr. 1 — 9, ortodoksi 3. Rozwadow lista nr. 1 — 4, Str. lud. 1, sjonisci 6, ortodoksi 1. Strzyżów lista nr. 1 — 6, Chrz. Zjedn. pracy 3, ortodoksi 2, sjonisci 1. Głogów lista nr. 1 — 6, bezpartyjni 1, Str. nar. 1, ortodoksi 4. Tarnobrzeg lista nr. 1 — 8, Str. nar. 1, Str. lud. 1, sjonisci 1, ortodoksi 5.

ROZDZIAŁ MANDATÓW W PRZEMYSŁU I RZESZOWIE.

Warszawa (PAT.). Prawdopodobny podział mandatów w Przemysłu przedstawia się jak następująco: BB. 25, Str. nar. 2, PPS. 3, Ukraińcy 1, żydzi 9. Prawdopodobny podział mandatów w Rzeszowie: lista nr. 1 — 29, Str. nar. 2 i PPS. 1.

Województwo stanisławowskie.

Bohorodczany lista nr. 1 — 4, Ukraińcy 4, ortodoksi 1, sjonisci 1, bezpartyjni 2. Zablótów

lista nr. 1 — 9, Undo 2, USRP. 1, sjonisci 1, Bund 1, bezpartyjni 2. Rozdół lista nr. 1 — 6, Undo 2, ortodoksi 3, sjonisci 1, Roźniatyn lista nr. 1 — 5, Ch. D. 1, Undo 4, sjonisci 1, bezpartyjni 1.

Stanisławów (PAT.). Wczoraj odbyły się wybory zarządu miejskiego Prezydentem miasta wybrano pos. Wacława Chowańca, dotychczasowego prezydenta.

Wojew. tarnopolskie.

Mielnica lista nr. 1 — 7, sjonisci 1, ortodoksi 2, Undo 2. Podhajce lista nr. 1 — 8, Str. nar. 3, sjonisci 4, ortodoksi 1. Husiatyn lista nr. 1 — 7, Undo 2, ukraińscy bezpartyjni 1, ortodoksi 1, sjonisci 1. Tluste lista nr. 1 — 5, Ch. D. 1, bezpartyjni 2, ortodoksi 2, sjonisci 2.

BEZ GŁOSOWANIA...

Z powodu złożenia jednej tylko listy głosowanie nie odbyło się w następujących miejscowościach na terenie Małopolski:

Wojew. krakowskie: Radomyśl Wielki.
Wojew. lwowskie: Drohobycz, Strzyżów, Tarnobrzeg, Baranów, Krakowiec, Kańczuga, Głogów, Radymno, Jaryczów Nowy, Szczerzec.
Wojew. tarnopolskie: Podhajce, Husiatyn, Chorostków, Tluste Miasto.

Ogółem nie głosowano w 86 miastach w Polsce, w kilkunastu zaś głosowanie odbyło się tylko w poszczególnych okręgach. Do tych ostatnich należy m. i. Sambor w wojew. lwowskim, Zaleszczyki w tarnopolskim i t. d.

W b. Kongresówce.

Z terenu b. Kongresówki relacje brzmią następująco:

Lublin. Według dotychczasowych znanych wyników z 32 obwodów na 40, ogółem listy narodowe zdobyły 11.400, sanacja 8.600, Żydzi 4.000.

Kalisz. Tymczasowe wyniki: B. B. 13, narodowcy 12, PPS. 14, Żydzi 9. Kolo. Na 24 mandaty B. B. ma 5, narodowcy 12, Żydzi 7. Białystok. Nr. 1 — 23, Żydzi — 12, Stron. Nar. — 6, PPS. — 7. Grodno. Nr. 1 — 26, Ch. D. — 5, Żydzi — 9. Pabjanice. Na 32 mandaty B. B. ma 16, narodowcy 12, PPS. 8, Żydzi 4. Piotrków. Na 30 mandatów B. B. 10, narodowcy 9, PPS. 21. Zgierz. Na 32 mandaty B. B. 8 mandatów, narodowcy 16, PPS. 15, Żydzi 1, Niemcy 2. Włocławek. Na 32 mandaty B. B. 20 mandatów, narodowcy 10, Ch. D. 6, Żydzi 4.

Sandomierz nr. 1 — 8, żydzi 8. Pińczów, nr. 1 — 7, Str. nar. 3, ortodoksi 1, sjonisci 5, Nodogródek nr. 1 — 7, Str. lud. 1, sjonisci 6, żydzi bezpartyjni 2, Nieswież nr. 1 — 8, Ch. D. 1, sjonisci 6, bezpartyjni 1, Lowicz, nr. 1 — 19, Str. nar. 1, żydzi 4, Olkusz nr. 1 — 12, ortodoksi 1, sjonisci 3, Słomniki nr. 1 — 3, Str. 5, żydzi 4, Wolbrom nr. 1 — 6, Stron. nar. 4, żydzi 6, Miechów nr. 1 — 5, Str. nar. 6, żydzi 5.

Pruszków: nr. 1 — 9, str. nar. 12. Chrz. Zjedn. pracy — 1, żydzi — 2; Sosnowiec: na 48 mandatów otrzymały: nr. 1 — 24 mandaty, PPS — 9, komuniści — 4, żydzi 10, Zjednocz. gospod. — 1; Bedzin: nr. 1 — 18, PPS — 4, komun. — 3, żydzi — 15; Radon: nr. 1 — 13, PPS — 26, żydzi 9; Jędrzejów: nr. 1 — 13, Str. Nar. 3, bezp. — 3, żydzi — 5.

Dąbrowa Górnicza: na ogólną liczbę 32 mandatów — nr. 1 — 18, PPS — 8, komuniści — 3, chrześc. ob. nar. — 2, żydzi — 1.

Brak ostatecznych wyników z Łodzi.

Warszawa, 28. 5. (Tel. wł.) Ostatecznych obliczeń wyniku wczorajszych wyborów nie ukończono. Już jednak dotychczasowe dane wskazują na wielki sukces list narodowych. — I tak w okr. I. sanacja uzyskała 2.464 głosy, narodowa lista 16.672, w II. sanacja 1510, lista narodowa 6.669, w III. 2742 i 7090, w IV 485 i 1.068, w V 3625 i 15.426, w VI 1.966 i 7.961, w VII 4.078 i 8.274, w IX. 996 i 4.860, w X. 2.651 i 5.784.

Według pobieżnych obliczeń na listy narodowe padło około 80 proc. wszystkich głosów polskich oddanych w Łodzi.

Częstochowa: (wynik prawdopodobny) na ogólną liczbę 48 mandatów polski blok gospod. (sanacja) 15 mandatów, PPS 12, Stron. Nar. 11, żydzi 9, Ch. D. 1 mandat.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 28 maja. (Tel. wł.). Gielda dewizowa: Belgja 123.90, Holandja 359.17, Londyn 26.95, Nowy Jork 5.29, Paryż 34.97, Praga 22.05, Szwajcaria 172.30, Sztokholm 139.05, Włochy 45.07, Berlin 207.75. obroty średnie tendencja przeważnie mocniejsza, dla dewiz na Berlin słabsza.

Dolar poza giełdą 5.27, rubel złoty 4.59, dolar złoty 8.91, marka niemiecka 205.75, funt szterlingów 25.93.
Papiery procentowe: pożyczka stabilizacyjna 67.13, premjowa dolarowa 58.10, dolarowa 76.50, konwersyjna kolejowa 58.75, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.
Akcje: Bank Polski 86.50, Cukier 19.00, Lil pop 11.75, Ostrowiec 22.25, Starnachowice 10.55 Tendencja niejednorodna dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcji. Prywatnie dolarowa 66.25.

Dziś i codziennie

„WANDA” w teatrze świetlnym

Kapitałna komedia wzbudzająca śmiech i wesołość. Tętniąca szalonym rytmem życia współczesnego najpiękniejsza farsa sezonu

Maskarada miłości.

Paweł Lucas Nils Asthor.

Ellisa Landi

Moc wrażeń, miłości i upojenia. — Muzyka, zabawa, kobiety, wino i śpiew. — Ponadto w programie rewelacyjne dodatki i wspaniała rewja mód. — Początek seansów w dniu poprzednim o g. 5, 7 i 9.10 w niedzielę i święta o g. 3 pop. Sala centralnie wentylowana.

Do samknieciu kroniki

Sensacyjne zawieszenie werdyktu.

DR. PUFELES POZOSTAJE NADAL W WIĘZIENIU.

Tocząca się od dłuższego czasu po raz trzeci rozprawa przeciw dr. Pufelesowi, oskarżonemu o komunizm, znalazła nieoczekiwane zakończenie na wczorajszej rozprawie. Sala sądowa była przepelniona publicznością, głównie ze sfer żydowskich oczekujących z napięciem wyroku w tym sensacyjnym procesie. Dłuższe przemówienie wygłosił prokurator dr. Szypuła, który scharakteryzował działalność dr. Pufelasa, jako szkodliwą dla państwa polskiego. W rękach oskarżonego zbiegły się nici organizacyjno-konspiracyjne roboty komunistycznej. Następnie zabierali głos obrońcy dr. Pufelasa: dr. Bross z Krakowa i sprowadzony z

Warszawy dr. Szumański, który starał się osłabić wrażenie zeznania kom. Olearczyka i wywiadów Maciōła.

W ostatnim słowie dr. Pufeles oświadczył, że nie był nigdy komunistą i nim nie jest.

Lawa przysięgłych udała się na naradę i na jedyne postawione jej pytanie w kierunku winy dr. Pufelasa odpowiedziała 9-ma głosami: nie.

Trybunał po dłuższej naradzie zasystował werdykt przysięgłych. Obrońcy postawili wniosek o wypuszczenie dr. Pufelasa na wolność; jednak Trybunał odrzucił tę prośbę.

T. TRILBY.

41

„Kuleczka”

pani ministrowa III. republiki.

autoryzowany przekład z francuskiego
Zofji Skolimowskiej.

— Której nie myślę uprawiać.

Na co Deniza tym suchym tonikiem, jaki
teraz często wobec nas przybiera:

— To jednak konieczne.

— Tak mówią, wierzę w to i tak też
czynię dla męża i córek.

Starając się być niemilą Deniza dodaje:

— Trudno, byśmy żyły jak pustelnice,
w naszym młodym wieku byłoby to za
przykre.

— To też niema o tem mowy.

Deniza siada przy stoliku, przegląda
jakiś tygodnik, ma przytem zły, zawzięty,
wyras. Odkąd ojciec powiedział jej stanow-
czo, że nigdy nie przystanie na jej projekt
małżeński, nie wspomina już o nim, lecz
wiem, że ciągle o nim myśli; ta dumna, upar-
ta dziewczyna nie podła się łatwo.Daniel, uspokojony tą układnością i po-
zorną równowagą, sądzi, że wszystko skoń-
czone i chcąc zatrzeć w jej pamięci swoje
przykre słowa przesadza się w dogadzaniu
jej i psuje ją więcej niż zazwyczaj. Chce,
by się bawiła, ubierała wytwornie, dla tej
aroganczkiej dziewczyny nie jest dość
piękne.

Dozia przyjmuje wszystko laskawie, jak-

by to nie ona, lecz myśmy zawinili. Między
nam, a nią stoi zawsze ten Niemiec, mó-
wię to Danielowi, lecz on śmieje się z mych
obaw.Flirt dziewczyny dwunastoletniej zad-
nego nie ma znaczenia, wierz mi Kuleczko.Taki flirt trwa najwyżej tydzień. Dozia
miała trochę sympatii dla tego cudzoziem-
ca, który ma piękną, okazałą powierzchow-
ność, należy to przyznać a upojona teoria-
mi międzynarodowymi, chciała odegrać rolę
gołębicy z gałązką oliwną. Ale moje słowa
ją opamiętały, bądź spokojna, Kuleczko.— Nie, nie jestem spokojna. Ta twarz ta
jemnicza, ukryta za tygodnikiem, te oczy,
które zdają się patrzeć na rycinę, a nie wi-
dzą jej, niepokoją mnie i myślę, nad czem
to Deniza, która już nie jest drogą mą cō-
reczką, tak się zadumała.Bywają osoby lubujące się w analizie
swych uczuć. Jedna z nich zapytała mnie na
wieczorku u prezesa Senatu, czy jestem
więcej żoną, czy matką? Spojrzałam na nią
zdziwiona i nie odpowiedziałam, bo jak-
ż dać odpowiedź? Jednaką co wieczór
proszę wysyłam do Boga: — „Panie, daj
szczęście moim ukochanym, zeslij na mnie
cierpienia i choroby, które im przeznaczasz,
wezmę wszystko na siebie, byle oni zawsze
byli szczęśliwi”. Lecz byłoby śmieszne mó-
wić o tem na wieczorku prezesa Senatu.Żaneta i Klarcia mają zwykle tak wiele
do powiedzenia sobie, że nawet po całym
dniu razem spędzonym, pozostawiają zawsze
coś na pożegnanie. Paplają jak ptaki,
gdy świergocą, upojone radością życia. Do-
zia zostawia tygodnik i zbliża się do nich,słucha, lecz nie miesza się do ich szczebio-
tu, nie ma już w sobie beztróskiego wesela.
Żaneta odchodzi, przyjaciółki towarzyszą
jej do bramy, zapewne i tam będzie chciała
omawiać jakąś ważną kwestję, nie bacząc,
że jej towarzyszyki są lekko ubrane. Głuchy
łoskot zdradza, że brama się zamknęła i Ża-
neta tym razem naprawdę opuściła nasz
dom.Klarcia nadechodzi sama, z listami w rę-
kach.— To dla ciebie mam — powiada —
Miała poczta dzisiaj, ojciec miał bardzo du-
żę. Dozia złożyła mu na biurko całą paczkę
listów.Ciśnie mi się na usta pytanie, narzucone
piekątkiem niepokojem.

— Żadnego listu do ciebie i Denizy?

— Nie do mnie, do nikogo nie piszę, je-
stem za leniwa.

— A Dozia?

— Otrzymuję dość listów codziennie,
Dozia, to nielada skryba.Te listy niepokoją mnie. Chciałam po-
zostawić córkom swobodę w koresponden-
cji, czy dobrze uczyniłam? Sądziłam, że do-
statecznie uzbroiłam je do życia, że same
potrafią się bronić a teraz się lękam, że ta
wolność pozwoli Dozi wytrwać na złej dro-
dze. Jakiż to zawył problem — wychowa-
nie dzieci!

XIX.

Wilja Bożego Narodzenia a ja jestem
w Paryżu; posłowie i senatorowie wszyscy
mają ferie, ale minister nie może się odda-
łać; wizyty, przyjęcia noworoczne, jednenudniejsze od drugich. Biedny Daniel bar-
dzo był zmartwiony, że musi mię zatrzymać
przez święta w Paryżu, zdala od Jenzat,
mego własnego kraiku w wielkiej mej oj-
czyźnie, chciał nawet nas tam wyprawić,
by nie uchybić tradycji. Od paru lat rabu-
jemy naszej gorze ładny świerk dla dzieci
folwarcznych. Jak obochozo przygotowywa-
łyśmy się do owego święta tak ulubionego
przez mojego ojca! Tym razem zastąpi nas
ksiądz proboszcz, on z siostrą ubierze
drzewko i rozda zabawki. Poczciwiec pisze
do nas: „Jakkolwiek nie obecni, będziecie
jednak z nami, dzieci i wasz stary przyja-
ciel nie zapomną w swych modlitwach
o was”.— Książe proboszczu, proszę modlić się
gorąco za nas. Proszę nie zapomnieć odpra-
wiając naszą świętą w kościółku ubranym
ostrokrzewem i jemiolą, że tam, daleko, we
wspaniałej świątyni paryskiej, jedna z two-
ich owieczek stroskaną duszę wznosi do
Tego, który jest naszym Panem. Ach, książe
proboszczu, Kuleczka jest smutna, bardzo
smutna w wilję, w to najpiękniejsze święto
w roku.Dziś rano miałam na lynchu dwóch ko-
legów męża, ludzi inteligentnych, lubiących
roztrząsać kwestje przekonani i zasad. Na-
stała walka na słowa, którą Daniel bardzo
chętnie prowadził. Ponieważ moje córki były
u Żanety, mogli ci panowie głosić swobodnie
chwałę laicyzmu w wychowaniu i szkole.
Zwykle nie wdają się w te dyskusje, lecz
milenie lub uśmiech mówią za mnie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Na miesiąc Czerwiec

Księgarnia Krakowska Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

poleca:

	Zł.
Św. Alfons Liguori, Nowenna do Najświętszego Serca Jezusowego	—70
Cichoń L. X., Eucharystja	3.—
Costa-Rossotti J. X., Krótka nauka o nabożeństwie do N.S.P. Jezusa	—20
Estreicherowa E., Serce Jezusa a dzieci	—60
Feliś K. X., Rozbiór litanji do N. S. P. Jezusa	1.20
Franko S. X., Rozmyślenia o N. S. P. Jezusa	—80
Henry R. O., Intronizacja N. S. P. Jezusa	—60
Hagen M. X., Serce Boże słońcem łask	—80
Hattler Fr. X., Pójście o dziatki do Serca Jezusa	—15
Hattler Fr. X., Źródło miłosierdzia	—30
Jaskowski H. X., O poznawaniu Najświętszego Serca Jezusowego	1.80
Jeż M. X., Bogu Utajonemu	—70
U stóp Najświętszego Sakramentu	—70
Koenig J. X., Nowy miesiąc Serca Jezusowego	3.—
Lacordaire P. R., Jezus Chrystus	1.50
Lefebure A. O., Miesiąc Serca Jezusowego	1.60
Mańkowski P. X. Bp., Z nami Bóg	1.—
Mateo O., Jezus Król Miłości	3.50
Matzel E. X., Serce Jezusa. Źródło życia i świętości	1.50
Mrowiński W. X., Miesiąc Czerwiec poświęcony N. S. P. Jezusa, opr.	1.60
Życie wg. Najświętszego Serca Jezusowego	—60
Müller L. O., Bożemu Sercu cześć i chwała	1.20
Mycielski M. X., Pieśni i godzinki do Najśl. Serca Jezusa i Marji	—60
Trzy nowenny do Najśl. Serca Pana Jezusa	—35
Nabożeństwo do Najświętszego Serca Pana Jezusa	—20
Prevot X., Rekolacje dla czcicieli Najśw. Serca Jezusa	3.20
Schmid M. O., Dusze ofiarne zł. 3.20 oprawne	4.80
Vermeersch A. O., Nabożeństwo do Najśw. Serca Jez. zł. 6.20 opr.	8.30
Villefranche J. G. O., Dziękczynienie w zjednoczeniu z Sercem Jezus.	2.20
Warol A. X., Boskie Serce w przypowieściach opr.	2.—
Objetnice Boskiego Serca	1.40
Wojtoń W. X., Boskiemu Sercu w dani	—60
Żukowicz A. X., Serce Jezusa króluj nam	—80

Wysyłka odwrotna.

ZAKŁAD WITRAŻOWO - SZKLARSKI

JAN KUSIAK

Kraków, ulica św. Jana 30.

wykonuje oszklenia w ołwiu
i naprawy starych okien. —

Solidnie i tanio.

Spłaty ratalne.

Spłaty ratalne.

Znany z solidności
Art. Zakład Rzeźby Kościelnej
JANA WOJTOWICZA

w Przemyślanach, woj. Tarnopol.

Poleca P. T. DUCHOWIENSTWU:

Ołtarze, ambony, Chrzcielnice, konfesjonały etc.
Odnowienia i konserwacje starych ołtarzy. Ce-
ny najprzystępniejsze, dogodne spłaty

Wszyskich — ktoby
wiedział o miejscu
zamieszkania — Wiktorji
z Kondratów Sałatko-Pe-
tryszcze, córki Ignacego
i Elżbiety, lat 40, ostatnio
zamieszkałej w roku 1915
w Dynaburgu, w r. 1918
w Rybińsku, uprasza się
o podanie informacji do
Konsystorza Wileńskiego
Ewangelicko-Reformowa-
nego, Wilno, ulica Zawal-
na 11.

Zajęcie i dochód

w gospodarstwie hodow-
lanem znajduje zwłaszcza
emeryt (ka) z kapitałem
3.000 zł. Zgłoszenia do
Administracji „Głosu Na-
rodu” ul. św. Krzyża 11.
pod „Hodowla”.

Pektoraliki, koloratki

gumowane dla PT. Księ-
ży, bielizna, rękawiczki,
skarpetki, kapelusze
poleca:

**ROMAN
SZCZERBA**
Kraków,
ulica Florjańska 40.

Stolarz katolik, ka-
waler przyjmie pracę
w zakresie stolarskim
okuwanie drzwi, okien,
wszelkie reperacje, roboty
szklarskie, pokostnicze, za
skromnem wynagrodze-
niem, najchętniej w klas-
torach. — Posiada własne
narzędzia. Zgłoszenia Koś-
cielnieki, Kraków, Augu-
stjańska 7.

Mapy sztabowe i auto-
mobilowe przewo-
dniki dla turystów, pod-
ręczniki dla szoferów —
wszelkich sportów i gier,
budowlane, ogrodnicze —
hodowli kwiatów i ziół
poleca Księgarnia Polska
Kraków, Sławkowska 3
róg św. Tomasza.

Miód górski

pod gwarancją czysto pszczelny,
skuteczny przeciw grypie, zaziębieniu,
niedyspozycji żołądka i tp. zł. 3.— za 1 kg

poleca:

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA L. 49.

Wysyłki na prowincje odwrotnie.

Na zbliżającą się rocznicę papieskich encyklik społecznych.

Księgarnia Krakowska
Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

poleca:

Leon XIII Papież, Encyklika „Rerum Novarum” Zł. (sam tekst)	0.30
Leon XIII Papież, Encyklika, „Rerum Novarum” tłumaczenie i objaśnienia Ks. J. Piwo- warczyka — wyd. II.	2.50
Pius XI Papież, Encyklika „Quadragesimo anno”	0.70
Piwowarczyk J. X., Kryzys społeczno-gos- podarczy w świetle katolickich zasad— jako komentarz do encykliki „Quadra- gesimo anno”	4.50
„Rerum Novarum”, wobec potrzeb doby obecnej	4.—

Wysyłka odwrotna.

**Brzy zakupnaci towaru
powoływać się na ogłaszających się
w „Głosie Narodu”.**

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetry	20 gr.
Nadesłane	50 .
Komunikaty po kronice	60 .
na 1-szej	70 .

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.	
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.	